ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 103 (3075). | Шанба, 29 май 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ МАЖЛИСЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Ўзбекистон ССР олтинчи чақириқ Олий Советининг бешинчи сессияси 28 майда ўз ишини давом эттирди.

Эрталаб соат 9 да республика Олий Совети Раисининг ўринбосари депутат А. Р. ХЎЖАЕВ раислигида Олий Советнинг учинчи мажлиси бошланди. Кун тартибидаги иккинчи масала — «Ўзбекистон ССР шаҳарлари, район марказлари, шаҳар посёлкалари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни қуриш ва ободонлаштиришни яхшилаш чоралари тўғрисида»ги масала юзасидан мажлисда музокаралар давом эттирилди.

Музокараларда депутатлардан Г. Г. СВЕТЛЕНКО (57-Шахтёр сайлов округи), С. И. ИБРОҲИМОВ (339-Навоий шаҳар сайлов округи), Наманган шаҳар ижроия комитетининг раиси М. ИБРОҲИМОВА, депутатлардан А. УМАРОВ (252-Ленин сайлов округи), Н. Я. ЧУМАКОВ (447-Шеробод сайлов округи), Б. Х. МАЪЗУМОВ (130-Паласон сайлов округи), М. ХУДОЙБЕРГАНОВ (389-Свердлов сайлов округи), Т. ЛАТИПОВ (115-Димитров сайлов округи), К. НУРУМБЕТОВ (355-Бийбозор сайлов округи), Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши бинокорлик материаллари саноати бошқармасининг бошлиғи С. Т. ТЎХТАХЎЖАЕВ, Ғиждувон район ижроия комитетининг раиси Ш. ШАРОПОВ, «Узглавколхозстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари И. К. ЗЕМСКИЙ, депутат В. М. БЕЛДЯНОВ (456-Славянск сайлов округи) қатнашди.

Кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан докладчи — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат Ё. С. НАСРИДДИНОВА музокаралар тамом бўлганидан кейин якунловчи нутқ сўзлади.

Олий Совет муҳокама қилинган масала тўғрисида бир овоздан тегишли қарор қабул қилди.

Шундан сўнг Олий Совет кун тартибидаги учинчи масалани — Ўзбекистон ССР 1964 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилишга ўтиб, республика молия министри депутат В. М. МУРОДХЎЖАЕВнинг докладини тинглади.

* * *

28 май кундуз соат иккида Ўзбекистон ССР Олий Советининг тўртинчи мажлиси бошланди. Бу мажлис республика Олий Советининг Раиси депутат О. СОДИҚОВ раислигида ўтди.

Олий Совет кун тартибидаги учинчи масалани қараб чиқишни давом эттириб, Олий Совет Бюджет комиссиясининг қўшимча докладини тинглади. Бюджет комиссиясининг раиси депутат Ғ. Ғ. ЮСУПОВ доклад қилди.

Республиканинг 1964 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот юзасидан музокараларда депутатлардан Г. И. СКОРОБОГАТОВ (216-Тошбулоқ сайлов округи), А. САРИМСОҚОВ (173-Завод сайлов округи), А. А. ХЎЖАЕВ (48-Оҳангарон сайлов округи), Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси Е. АЙТМУРОТОВ, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши раисининг биринчи ўринбосари И. Ф. МУҲАМЕДОВ, депутат Х. УМАРОВ (166-Қўқон сайлов округи) қатнашдилар.

Олий Совет республиканинг 1964 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

Шундан кейин Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми секретари депутат Р. САХИБОЕВнинг республика Олий Совети Президиуми Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги доклади тингланди.

Олий Совет республика Олий Советининг тўртинчи ва бешинчи сессиялари ўртасидаги даврда чиқарилган Фармонларини бир овоздан тасдиқлади ва тегишли Қонун ҳамда қарорлар қабул қилди.

Депутат А. Р. ХЎЖАЕВ Ўзбекистон ССР министри қилиб тайинланганлиги муносабати билан Олий Совет уни республика Олий Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилди.

Депутат С. Р. РАСУЛОВни (162-Марғилон сайлов округи) Ўзбекистон ССР Олий Совети Раисининг ўринбосари қилиб сайлаш ҳамда уни республика Олий Советининг коммунал хўжалиги ҳамда маиший хизмат доимий комиссияси раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилинди.

Республика Олий Совети коммунал хўжалиги ва маиший хизмат доимий комиссиясининг аъзоси бўлган депутат Т. СОДИҚОВ (37-Тельман сайлов округи) шу комиссиянинг раиси қилиб сайланди. Депутат Д. ҲАҚҚУЛОВ (420-Чияли сайлов округи) Ўзбекистон ССР Олий Советининг коммунал хўжалиги ва маиший хизмат доимий комиссияси составига киритилди.

Шу билан Ўзбекистон ССР олтинчи чақириқ Олий Советининг бешинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Совет халқи коммунизм қурилишининг ҳамма жабҳаларида янгидан-янги, буюк муваффақиятларни қўлга киритаётганлиги, мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларнинг турмуш шароити тобора яхшиланиб ва фаровонлиги ортиб бораётганлиги ҳар қадамда кўзга ташланиб турибди. Улуғ Ленин барпо этган шонли Коммунистик партия ва жонажон Совет ҳукуматимиз ленинча доно миллий сиёсатга оғишмай амал қилаётганлиги, қардош республикалар тўғрисида муттасил катта ғамхўрлик қилиб келаётганлиги туфайли биз ана шундай улкан ютуқларни бирин-кетин қўлга киритмоқдамиз.

КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ва айниқса мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини юксалтиришга қаратилган март (1965 йил) Пленуми томонидан белгилаб берилган йўл-йўриқлар коммунистик қурилиш соҳасида кенг истиқболларни очиб бермоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини вужудга келтириш соҳасида қилаётган катта ғамхўрлиги бечиз эмас. Чунки совет халқи қураётган янги коммунистик жамият саноат, экономика, фан ва маданият ҳамда бошқа соҳалар қатори қишлоқ хўжалигини ҳам кескин даражада юксалтиришни тақозо қилади. Зотан, коммунизм мўл-кўлчилик, маъмурчилик ҳамда фаровонлик демакдир.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шу йил 26 майда бўлиб ўтган XVII пленумида ҳам ана шу ҳаётий муҳим тадбирлар, яъни КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорлари асосида республика қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари кенг ва атрофлича муҳокама қилинди. Пленумда тўғри кўрсатиб ўтилганидек, республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда муайян камчиликлар мавжуддир. Масалан, кейинги йилларда пахта етиштириш анча ортганига қарамай, етти йиллик план топшириғи бажарилмади. Чорвачилик, сабзавотчилик ва полизчилик, боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришда жиддий суратда орқада қолинмоқда. Шунингдек, бу пленумда сув хўжалиги қурилиши суръатлари етти йиллик план топшириқларидан кейинда қолаётганлиги, янги ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш плани бажарилмагани, катта-катта майдонларнинг мелиорация ҳолати кўнгилдагидек эмаслиги ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги бошқа қатор камчиликлар очиб ташланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленуми қишлоқ хўжалигида техникадан унумли фойдаланиш, минерал ўғитларни мақсадга мувофиқ равишда сарфлаш, фан ютуқлари ва илғор практикани кенг қўллаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, меҳнатга ҳақ тўлашни яхши уюштириш, маҳсулот таннархини камайтириш, колхоз ва совхозларни ишнинг кўзини биладиган, тажрибали раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш масалаларига ҳам жиддий эътибор берди.

Бу пленум айни замонда республикамиз қишлоқ хўжалигини янада жадал суръатлар билан ривожлантиришнинг конкрет йўл-йўриқларини белгилаб берди. Пленум томонидан қабул қилинган қарорда Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини бир текис юксалтириш назарда тутилади. Республикамизнинг колхоз ва совхозлари давлатга план бўйича сотиладиган пахта миқдорини 1970 йилга бориб 4 миллион 180 минг тоннага, луб экинлари поясини 290 минг тоннага, тамакини 8 минг тоннага, дон экинларини 286 минг тоннага, шу жумладан шолини 220 минг тоннага, сабзавот ва полиз экинларини 856 минг тоннага, картошкани 136 минг тоннага, ҳўл мева ва узумни 291 минг тоннага, пиллани 17.500 тоннага, гўштни 205 минг тоннага, сутни 400 минг тоннага, тухумни 310 миллион донага, жунни 22 минг тоннага етказишлари ва бошқа маҳсулотларнинг ҳам мўл-кўл бўлиши учун курашишлари лозим.

Булар чиндан ҳам улкан, катта меҳнат ва ғайрат-шижоат талаб этадиган вазифалардир. Бу вазифалар республикамизнинг партия, совет, қишлоқ хўжалиги органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига жуда катта масъулият юклайди.

Республикамизда пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришга областимиз меҳнаткашлари ҳам ўз муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Областимизнинг колхоз ва совхозларида бўлган киши ҳозир ҳамма диққат-эътибор ғўза парваришига қаратилганлигининг гувоҳи бўлади. Азамат пахтакорларимиз ғўзанинг нормал ўсишини таъминлаш, гектарларнинг тўла бўлишига эришиш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз томонидан кейинги вақтларда амалга оширилган бир қатор тадбирлар, жумладан — колхозларга катта молиявий ёрдам кўрсатилганлиги Давлат банки берган ссудалардан қолган қарзлар кечиб юборилганлиги, колхозлардан олинадиган даромад солиғи деярли тенг баравар камайтирилганлиги ва даромад солиғини ҳисоблаш тартиби ўзгартирилганлиги областимиз қишлоқ меҳнаткашларини ҳам янгидан-янги зафарларга руҳлантириб юборди. Улар бу катта ғамхўрликка жавобан янада зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар, республикамизда бу йил етиштириладиган 3 миллион 650 минг тонналик улкан пахта хирмонига муносиб ҳисса қўшиш иштиёқи билан яшамоқдалар.

Кеча ўз ишини тугатган Ўзбекистон ССР олтинчи чақириқ Олий Советининг бешинчи сессияси ҳам республикамиз ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлган бир қатор масалаларни муҳокама этди. Олий Совет сессиясининг иштирокчилари КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумининг қарорлари асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва мол туёғини ошириш чоралари тўғрисидаги, Ўзбекистон ССР шаҳарлари район марказлари, шаҳар посёлкалари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларини қуриш ва ободонлаштиришни яхшилаш чоралари ҳақидаги, Ўзбекистон ССР 1964 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ва бошқа масалаларни атрофлича қараб чиқиб, тегишли йўл-йўриқларни белгилаб олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленуми ҳамда Ўзбекистон ССР олтинчи чақириқ Олий Советининг бешинчи сессияси муҳокама қилган масалалар республика қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини янада жадал суръатлар билан ривожлантиришда, меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишда, маданий қурилиш ишларини кенг йўлга қўйишда ва умуман, КПСС Программасида қўйилган коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишдан иборат улугвор вазифаларни амалга оширишда янада янги истиқболлар очиб беради.

Партия ва ҳукуматимизнинг моддий бойликларни кўпайтиришга қаратилган ғоят муҳим кўрсатмалари билан қуролланган республика ва шу жумладан областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи билан биргаликда мардонавор меҳнат қилиб, янги-янги зафарларни қўлга киритмоқдалар ва бу билан коммунистик жамиятни тобора яқинлаштирмоқдалар.

11 тоннадан кам бўлмайди

Сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, ёғ, гўшт, сут етиштириш соҳасида машъал хўжаликлар қаторидан ўрин олган Карл Маркс номли колхоз аъзолари она-Ватанга пилла етказиб беришда ҳам юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Бундан икки йил илгари бу хўжаликда бор-йўғи 6,5 тонна пилла тайёрланган эди. Негаки, тутзорлар кам, марказлашган қуртхоналар йўқ даражада эди. Шунинг учун ҳам колхоз правлениеси бу соҳага катта эътибор бериб, пиллачиликни ҳам хўжаликнинг сердаромад тармоғига айлантиришга қарор қилди.

Орадан бир йил ўтгач, бунинг натижаси кўзга яққол ташланди. Ўтган йили миришкорлар планда белгиланган 8 минг 800 килограмм ўрнига тайёрлов пунктига 10 минг 982 килограмм аъло сортли пилла топшириб, Калинин районидаги колхоз ва совхозлар ўртасида бошланган социалистик мусобақада биринчилар қаторидан ўрин олдилар.

Эришилган бу муваффақият пиллачиларни янги ютуқларга илҳомлантириб юборди. Астойдил ҳаракат қилинса, ипак қуртлари тоза ҳаволи, озода ва марказлашган хоналарда боқилса, тут баргларига ҳамма вақт тўйдириб турилса, ҳосилдорликни тобора ошириш мумкин эканлигига ишонч ҳосил қилинди.

Бу йил 30 гектар тут плантациялари эрта кўкламдаёқ минерал ўғитлар солиб ҳайдаб қўйилган эди. Вақтида суғорилди. Янги тутзорлар ҳам ташкил қилинди. Қурт боқиш мавсумига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрилди. Тажрибали кишилардан Хожи Тўхтаев, Сайфулла Набихонов ўртоқлар миришкор пиллачиларга бошлиқ қилиб тайинланди. 160 колхозчи Ҳурмат Тешаева, Олияхон Султонова каби машҳур пиллачиларнинг тезкорлик усулини қўллаган ҳолда ишга киришдилар. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти қурт боқишда намуна кўрсатган кишиларни рағбатлантириб турди.

Шу кеча-кундузда қуртхоналарда иш қизғин. Самарали меҳнат мевалари етилиб тайёр бўлди. Пилла терими бошланиб кетди. Уч қути уруғнинг ҳар қутисидан 80 килограммдан ошириб пилла топшириш мажбуриятини олган Ҳолида Обидова қутисидан юз килограммдан кам бўлмайди, демоқда. Юзкилограммчи Санталат Қудратова ҳам тайёрлов пунктига дастлабки ҳосилни жўнатди. Колхознинг икки кун ичида давлатга топширган пилласи 400 килограммдан ошиб кетди.

Ҳар бир пиллачи ўз олдига қўйган мақсадига эришиш иштиёқида меҳнат қилмоқда. Колхоз бўйича пилла топширишни узоғи билан 10 кун ичида тамомлаш, давлатга камида 11 тонна аъло сорт ҳосил топшириш учун қизғин кураш кетмоқда.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

КУНИГА УЧ ГЕКТАРДАН

Назарали Ниёзов номли колхознинг илғор сувчилари ҳар бир кундан самарали фойдаланиб, ўсимликнинг тезроқ ривожланишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Қайси участка ва звенога борманг, сувчиларнинг меҳнатга меҳр-муҳаббат билан қараётганликларини кўриб қувонасиз. Ўртоқ Қорабой Исаев бошлиқ участка сувчилари ҳақида ҳам ана шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. Улар ишни икки сменада ташкил қилиб, зиммаларига юклатилган вазифани сидқидиллик билан адо этишмоқда. Мана, К. Тўлашов, Б. Худойқулов, А. Исмоилов ўртоқлар суғорган пайкаллар. Қониб сув ичган ғўзалар жуда тез авж олаяпти. Сувчилар ҳар бир картага сувни бир текисда тараганликлари сабабли ана шундай қувончли ютуқ қўлга киритилган.

У. ШАРОПОВ.
Янгийўл.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КЕСКИН КУЧАЙТИРАЙЛИК

Областимизнинг бепоён пахта далаларида мўл ҳосил етиштириш учун бошланган кураш кун сайин қизғин тус олмоқда. Ишнинг кўзини билиб меҳнат қилаётган кўпчилик хўжаликларда ғўза ниҳоллари баравж. Оққўрғон районидаги Димитров номли, Калинин районидаги «Ленинизм», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» ва бошқа колхозларда ғўзалар 6—7 тадан чинбарг чиқарган ва шонага кирган.

Ҳозир пахтакорларимизнинг олдида турган энг муҳим вазифа суғориш ишларини сира кечиктирмасдан яхши йўлга қўйиш, қатор ораларига ишлов беришни юқори сифатли қилиб ўтказишдан иборат. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг куни-кеча бўлиб ўтган Пленуми пахтакорлар диққат-эътиборини ана шунга жалб этди.

Ҳозирги пайтда ғўзани суғориш, айниқса муҳим вазифадир. Чунки бу йилги шароит бошқача. Оҳангарон ва Чирчиқ дарёларидаги сув одатдагидан бир мунча кам. Кўзда тутилган «оқ олтин» ҳосилини етиштиришга эришишда бор сувдан тежаб-тергаб ва унумли фойдаланиш энг биринчи даражали вазифадир.

Шу кунларда сув танқислигининг олдини олиш учун барча чора-тадбирлар кўрилмоқда. Область далаларига планда кўзда тутилганига нисбатан анча кўп сув берилялти. Лекин бу сувдан кўпчилик хўжаликлар қониқарсиз фойдаланмоқдалар. Бунинг натижасида область бўйича ҳозиргача 30 минг гектардан кўпроқ майдондаги ғўза суғорилмаган. Айниқса Бўка районидаги хўжаликларда суғориш ишлари қониқарсиз ташкил этилмоқда. Бу ерда 10 минг гектардан кўпроқ майдон, бошқача қилиб айтганда ялпи майдоннинг учдан бир қисми суғорилмаган. Район бўйича кунига атиги минг гектарга яқин ерга сув қўйилмоқда. Ваҳоланки мавжуд бўлган сув бир кеча-кундузда тахминан 2700 гектар ерни суғориш имкониятини беради. Бир қатор хўжаликларда («Октябрь 40 йиллиги», Ильич номли, Тимирязев номли колхозларда) мавжуд сувнинг ярмидан ҳам камроғидан фойдаланилмоқда, холос. Бунга сабаб шуки, район хўжаликларининг раҳбарлари суғориш ишларига тажрибали сувчиларни кам жалб этмоқдалар. Ғўза суғоришдаги бундай қониқарсиз аҳволни Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районларидаги айрим хўжаликларда ҳам кўриш мумкин.

Район ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳозир суғориш нақадар муҳим аҳамиятга эга эканлигини чуқур тушуниб етишлари, бу ишни мутлақо сусайтирмасликлари, сув қўйишга тажрибали кишиларни жалб этишлари, уларни ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантиришлари зарур.

Областимиз бўйича қарийб 20 минг гектар майдонда ғўза ягана қилиниши ва букетланиши керак. Айниқса Бекобод ва Бўка районларида ҳали ягана қилинмаган пайкаллар кўп. Шундай бўлишига қарамасдан Бекобод районида далада ишлаётганларнинг учдан бир қисми, Бўкада эса тўртдан бир қисмигина ягана қилишга жалб этилган, холос.

Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ғўза парваришида йўл қўйилаётган ана шундай жиддий камчиликларнинг содир бўлаётганлигига одамларнинг кўпчилиги бошқа ишлар билан, масалан, ипак қурти боқиш билан банд эканлигини важ қилиб кўрсатишади. Тўғри, ҳозир пиллачиларнинг энг масъулиятли даври ва кўпчилик одамлар шу соҳада ишлаяпти. Лекин ҳамма сабабни шунга ағдариш ҳам ярамайди. Ҳар бир хўжаликда ишчи кучларини соҳалар бўйича тўғри тақсимлаш, одамларнинг меҳнатини уддабуронлик билан ташкил этиш, интизомни мустаҳкамлаш, барча колхозчилар ва совхоз ишчиларининг, шунингдек маъмурий-бошқарув аппаратларининг ходимларини дала ишларига тўла жалб этиш зарур.

Мавжуд техника воситаларининг ҳаммасидан унумли фойдаланиш керак. Механизаторларнинг ишини шундай ташкил этиш лозимки, натижада биринчи культивация тезроқ тугаллансин, озиқлантириш билан бирга ўтказиладиган иккинчи культивация ҳам ўз вақтида бўлсин.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни кучайтириш ҳозирги муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Текширишда шу нарса маълум бўлдики, Бекобод, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ ва бошқа районлардаги айрим хўжаликларда ҳозирданоқ ғўзаларга ўргимчаккана, шира, трипс туша бошлаган. Район қишлоқ хўжалик бошқармалари, ўсимликларни ҳимоя қилиш отрядлари, колхоз-совхозларнинг раҳбарлари ҳашарот тушган далаларни аниқлаш, уларга дори сепиш учун пуркагич ва чанглагичлардан, шунингдек самолётлардан фойдаланишнинг зарур чора-тадбирларини кўришлари керак.

Мўл ҳосил етиштириш учун бошланган курашнинг ҳал қилувчи даври ўтаяпти. Областимиз пахтакорларининг бурчи — КПСС Марказий Комитети март Пленуми ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети XVII пленуми қарорларига фидокорона меҳнат билан жавоб беришдан, бу йил камида 315 минг тонна «оқ олтин»ни Ватанга ҳадя этишга эришишдан иборатдир.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

А. Н. КОСИГИН КХДР ҲАРБИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин 28 майда Кремлда Корея Халқ Демократик Республикаси миллий мудофаа министрининг ўринбосари, бош штаб бошлиғи армия генерали Цой Гван бошчилигидаги КХДР ҳарбий делегациясини қабул қилди.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ БОЛГАРИЯДА БЎЛИШИ

СОФИЯ, 28 май. (ТАСС). Болгарияда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси кеча Русе шаҳрида бир кун бўлди, деб хабар беради БТА агентлиги. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Митко Григоров ва Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Иван Примов, шунингдек Совет Иттифоқининг Болгариядаги элчиси Н. Н. Органов делегацияга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Туш вақтида делегация Болгария Коммунистик партияси Русе округ комитети бюроси аъзолари билан учрашди. Округ комитетининг биринчи секретари П. Данаилов Совет делегацияси аъзоларини округ партия ташкилотининг фаолияти билан таништирди.

Тушдан кейин КПСС делегацияси аъзолари Георгий Димитров номидаги машинасозлик заводи коллективи ҳузурида меҳмон бўлдилар. Машинасозлар делегацияни самимий кутиб олдилар.

Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг Мустафо Музаффаров бошчилик қилаётган участкасидаги ишлар мақтовга сазовордир. Гектар бошига камида 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаган бу участка деҳқонлари ғўзага учинчи комплекс ишлов беришни бошлаб юбордилар. Фотомухбирлар Ф. Лутфуллаев ва А. Тўлаганов ўртоқлар олган мана бу суратларда шу участка далаларини кўриб турибсиз. (Чапда) участка бошлиғи М. Музаффаров моҳир сувчи М. Саидов билан навбатдаги ишлар тўғрисида маслаҳатлашмоқда. (Ўнгда) Қатор ораларини узунасига ва кўндалангига культивация қилиш пайти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ V СЕССИЯСИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети бешинчи сессиясининг 27 май кечки мажлисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат Е. С. Насриддинованинг докладидан кейин Олий Советнинг қурилиш доимий комиссиясининг раиси депутат **В. С. Скребневга** қўшимча доклад қилиш учун сўз берилади. У айтадики, қурилиш бўйича доимий комиссия докладда илгари сурилган барча масала ва таклифларни тўла равишда маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди. Шу билан бирга комиссия баъзи масалалар юзасидан қўшимча фикрлар изҳор қилишни зарур деб ҳисоблайди. Уй-жой қурилишининг қарийб ярмини маҳаллий Советлар амалга оширмоқдалар, аммо улар қурилиш ишларига жуда қониқарсиз раҳбарлик қилмоқдалар. Район Советларининг сессияларида қурилиш ташкилотлари бошлиқларининг ҳисоботлари тингланмайди. Баъзи район ижроия комитетларининг раҳбарлари райондаги қурилишлар тўғрисида аниқ тасаввурга эга эмаслар.

Комиссия Қорақалпоғистон АССРда қурилишга эътиборни кучайтириш зарурлиги, Қорақалпоғистонда, Қашқадарё ва Хоразм областларида қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базасини вужудга келтириш масалалари билан жиддий шуғулланиш масаласини ўртага қўяди.

Ўзбекистон ССР Госплани, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ва бошқа ташкилотлар колхозлараро қурилиш ташкилотларини бинокор мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш, уларни машина ва механизмлар билан ҳамда камчил қурилиш материаллари билан таъминлашга тааллуқли масалаларни оператив суратда ҳал этишлари керак.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг қурилиш бўйича Доимий комиссияси колхозлар колхозлараро қурилиш ташкилотларига амалий ёрдам бериш учун тегишли имкониятларга эга, деб ҳисоблайди. Доимий Комиссия савдо-сотиқ объектлари ва коммунал хўжалиги қурилиши учун керакли маблағларни маҳаллий Советларга топшириш масаласини қараб чиқишни республика Министрлар Советига топшириш зарур деб ҳисоблайди. Савдо Министрлиги ва Коммунал хўжалиги министрлиги бу ишда техника жиҳатидан тўғри йўл тутиши, лойиҳаларни қараб чиқиши, ҳар бир иншоотни қуришда навбат белгилаши ва қурилиш ишларини контроль қилиб туриши керак.

Коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш доимий комиссиясининг раиси депутат **С. Р. Расулев** қўшимча доклад қилади. У шаҳар пассажир транспортини янада ривожлантириш масалаларига тўхталади, электр транспортини ривожлантиришнинг ғоят муҳимлигини ўртага қўяди.

Доимий комиссия шаҳарлар, район марказлари ва ишчи посёлкаларини кўкаламзорлаш соҳасидаги ишларини кучайтириш масаласини кўриб чиқишни республика ҳукуматига топширишни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди. Комиссия шаҳарларда ва аҳоли яшайдиган пунктларда зовурлар қуриш ва ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш учун маблағ ажратишни қишлоқ хўжалиги ҳисобига ўтказишни, республика Коммунал хўжалиги министрлигига эса шаҳарлардаги зовур шохобчаларини ишлатишни топшириш ҳам зарур деб ҳисоблайди.

Нотиқ республика пойтахти шаҳар хўжалигини ривожлантириш масаласига тўхталади. Шу беш йилликда катта ҳажмдаги ишларни амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Сув таъминотини ривожлантиришга катта маблағ сарфлаш мўлжалланмоқда. Шаҳар транспортини ривожлантириш учун ажратиладиган маблағ анча кўпайтирилмоқда. Янги кўчалар қурилади. Шаҳарни кўкаламзорлаш бўйича ишларнинг анчагина катта ҳажми белгиланди, 30 гектар майдонда дам олиш зонасини вужудга келтириш планлаштирилмоқда.

Ўртоқ Насриддинова доклади юзасидан музокаралар бошланади. Депутатлар шаҳарлар ва район марказларини қуриш ҳамда ободонлаш соҳасида эришилган ютуқлар тўғрисида гапирадилар. Бир қанча ташкилотларнинг ишидаги камчиликларни танқид қиладилар, бу камчиликларни тузатишга қаратилган таклифлар киритадилар.

Фарғона область ижроия комитетининг раиси **М. И. Иброҳимов** сўзга чиқади. У айтадики, областда ўтган олти йил ичида 432 минг квадрат метр уй-жой майдони фойдаланиш учун топширилди. Ободонлаш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Нотиқ қурилиш объектларини планлаштириш ва лойиҳалаш бўйича белгиланган тартибни ўзгартириш зарурлиги масаласини ўртага қўяди. Бу лойиҳаларни комплекс тарзда ишлаб чиқиш керак. Смета-молиявий ҳисоб-китобда эса, уй-жой, болалар, мактабгача тарбия муассасалари, мактаблар, магазинлар, ошхоналар қуришни кўзда тутиш лозим.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министри депутат **М. З. Мирзааҳмедов** айтадики, етти йиллик ичида Ўзбекистондаги шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган жойларни қуриш ва ободонлаш юзасидан катта ишлар бажарилди. Биргина давлат плани билан коммунал қурилиши учун 150 миллион сўмга яқин маблағ ажратилди. Етти йиллик мобайнида газ хўжалигини ривожлантириш учунгина қарийб 23 миллион сўм маблағ сарфланди. Маҳаллий Советларнинг коммунал объектлари қурилиши суръатларини кучайтириш, ҳаммом, кир ювиш хўжалиги ва меҳмонхоналар тармоқларини кенгайтириш, санитария тозалиги контораларининг ишларини яхшилашга, санитария транспортидан яхшироқ фойдаланишга эришмоқ керак.

Ғиждувон район ижроия комитетининг раиси **Ш. Шаропов** ўз нутқида Бухоро области партия ва совет органларининг ободонлаш ишларига корхона ва ташкилотларни кенг жалб қилаётганликлари тўғрисида гапириб берди. Биргина ўтган йилда ана шуларнинг кучи билан 876 минг сўмлик шу хилдаги ишлар бажарилди. 193 марта якшанбалик ўтказилиб, буларда 55 мингга яқин киши қатнашди. Ҳозирги вақтда областда шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни янада ободонлаш тадбирлари ишлаб чиқилмоқда. Хутор системаси тугатила бошланди.

Ўртоқ Насриддинова докладини муҳокама қилишда Узглавколхозстрой бошлиғининг биринчи ўринбосари **И. К. Земсков**, республика соғлиқни сақлаш министри **Б. Т. Маъзумов**, Хоразм область ижроия комитетининг раиси **М. Худойберганов**, «Сурхансовхозстрой» трестининг бошқарувчиси **И. Я. Чумаков** ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Олий Совет ўртоқ Е. С. Насриддинова доклади юзасидан қарор қабул қилди.

* * *

Шундан кейин Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси кун тартибидаги учинчи масалани — Ўзбекистон ССРнинг 1964 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни муҳокама қилишга киришади.

Доклад қилиш учун Ўзбекистон ССР Молия министри **В. М. Муродхўжаев**га сўз берилади. Ўртоқ Муродхўжаев республика меҳнаткашларининг 1964 йилда хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида янги ютуқларга эришганликларини таъкидлаб, булар Давлат бюджетини муваффақиятли бажариш учун иқтисодий негиз вужудга келтирганлигини айтади. Бу бюджет даромадлар харажатлардан 2262 минг сўм ошгани ҳолда, даромадлар бўйича 1741370 минг сўмни ва харажатлар бўйича 1739108 минг сўмни ташкил этди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиқлаган Давлат бюджети 1964 йилда даромадлар бўйича 111,6 процент, аниқлаб чиқилган план эса: 103 процент бажарилди. Бюджетга пландан ташқари 52306 минг сўм даромад олинди. Бу эса, халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган барча тадбирларни, шунингдек, баъзи қўшимча тадбирларни ўз вақтида ва тўла маблағ билан таъминлаш имконини берди.

Ўтган йили барча областлар, Қорақалпоғистон АССР, Тошкент шаҳри, республикадаги 108 район ва шаҳарларнинг ҳаммаси бюджетларнинг даромад қисмини бажарди. 1965 йилнинг 4 ойи мобайнида бюджетнинг даромадлар плани 102,6 процент бажарилди, пландан ташқари 15930 минг сўм пул тушди, даромадлар планини сифат жиҳатидан анча яхши бажаришга эришилди.

Оборотдан олинадиган солиқ ва давлат корхоналари ҳамда ташкилотларининг фойдаларидан ажратмалар республика бюджетининг даромад қисмида асосий ўринни эгаллайди. Оборот солиғидан тушумлар плани 101,8 процент бажарилди. Шу билан бирга оборотдан олинадиган солиқ плани саккиз соҳа бўйича бажарилмай қолди. Шу йилнинг январь—февраль ойларида баъзи тармоқларда оборот солиғи тушумлари плани бажарилмай қолди.

1964 йилда фойдадан ажратмалар плани умуман 104 процент бажарилгани ҳолда, айрим министрликлар ва бошқармалар бюджетга ўз фойдаларидан 4733 минг сўм, Халқ хўжалиги кенгашининг соҳалар бўйича иш кўрувчи баъзи бошқармалари эса 6393 минг сўм ажратиб бермадилар.

Халқ хўжалиги кенгаши системасида қониқарсиз ишлаётган корхоналар ҳали кўп. Айрим завод ва фабрикаларнинг қолоқлигига барҳам бериш, барча корхоналарнинг миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича планларни бажаришларини таъминлаш — Халқ хўжалиги кенгашининг энг муҳим вазифасидир.

Сўнгра докладчи КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари колхоз-совхоз ишлаб чиқаришини юксалтиришга ёрдам қилганлигини кўрсатувчи далилларни келтиради. Республикадаги колхоз ва совхозлар дон ва гўшт нархининг оширилиши натижасидагина қўшимча равишда йилига тахминан 40 миллион сўм оладилар.

Қишлоқ хўжалик артелларига даромад солиғи солишда янги тартиб белгиланганлиги натижасида республикамиздаги колхозлар йилига қарийб 50 миллион сўм наф кўрадилар. Давлат банки берган қарзлар боқимандаларининг талайгина қисми ва машина-трактор станциялари ҳамда ремонт-техника станцияларидан сотиб олинган техника учун тўланмай қолган маблағларнинг анча қисми колхозлар зиммасидан соқит қилинади.

Қишлоқ хўжалик министрлигининг совхозлари ўтган йилда ўз ишларида бирмунча муваффақият қозондилар. Шу билан бирга совхозларнинг ишида ҳали камчиликлар кўп. Совхозлар ўтган йили кўп миқдорда чорвачилик маҳсулотлари етказиб бера олмадилар. Кўп совхозлар моддий ва пул маблағларини исроф қилмоқдалар, маҳсулотнинг таннархини қимматлаштириб юбормоқдалар ва жамғариш планларини бажармаётирлар.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларида кўзда тутилган иқтисодий тадбирларнинг амалга оширилиши колхоз ва совхозларнинг экономикасини ривожлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, бу маҳсулотларнинг таннархини камайтириш ва ишлаб чиқаришдаги барча тармоқларнинг рентабель бўлишини таъминлаш учун бутун шарт-шароитни вужудга келтиради.

Сўнгра ўртоқ Муродхўжаев аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармасининг ишлари тўғрисида гапиради. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми бир йил ичида 25 процент ортди, меҳнат унумдорлигини ошириш ва таннархни камайтириш планлари ҳам бажарилди. Аммо, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармаси системасида рентабелликни ошириш, жамғармаларни ва бюджетга тўловларни ошириш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир. Ўтган йили жамғариш плани ва бюджет олдидаги мажбуриятлар бажарилмай қолди. Кино шохобчаларининг молиявий иш натижалари ҳам кўнгилдагидек эмас.

Докладчи оборот маблағларини сақлаш ва улардан тўғри фойдаланиш масаласига тўхталиб ўтади. У молия органларининг хўжаликнинг ички резервларини қидириб топиш ва сафарбар қилиш соҳасидаги ишларини кўрсатиб ўтади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиқлаган Давлат бюджетининг харажатлар қисми 1964 йилда 107,4 процент бажарилди. Аниқлаб чиқилган планга нисбатан харажатлар 99 процентни ташкил этди. Халқ хўжалигига 786548 минг сўм ва социал-маданий чораларга 791771 минг сўм, жами 1578319 минг сўм, ёки бюджетдаги харажатлар умумий суммасининг 91,6 проценти сарф қилинди.

Капитал қурилиш — коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидаги умумхалқ курашининг энг муҳим соҳаларидан биридир. Ўтган йили капитал қурилишга бюджетдан 534 миллион сўм сарф қилинди. Бу маблағ капитал қурилиш ишларининг катта программасини пул билан таъминлаш имконини берди. Аммо, бу ишда ҳали камчиликлар кўп.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджети даромад қисмининг бажарилиши, бюджетдан ажратиладиган маблағлардан энг самарали фойдаланиш маҳаллий органларнинг ишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Областларнинг, Тошкент шаҳрининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг маҳаллий бюджетлари 1964 йилда даромадлар бўйича умуман 102,4 процент ва харажатлар бўйича 98,4 процент бажарилди. Ўтган йили халқ хўжалиги ва социал-маданий тадбирларга пул чиқариш учун маҳаллий бюджетлардан 607932 минг сўм, ёки жами харажатларнинг 91,9 проценти сарфланди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетлари социал-маданий тадбирларни пул билан таъминлаш учун бюджетдан ажратилган маблағлардан тўғри фойдаланиш масалаларига эътиборни кучайтиришлари, капитал маблағ ажратиш планларининг, мактаб, касалхона, ясли ва боғчалари ҳамда бошқа муассасалар шохобчаларини кенгайтириш планларининг бажарилишини доим кузатиб туришлари лозим. Маориф министрлиги ва Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳам бу масалаларга катта эътибор беришлари лозим.

Сўнгра докладчи меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш соҳасида бу йил амалга ошириладиган тадбирлар ҳақида гапиради. Кўпгина саноат товарларининг давлат чакана нархлари камайтирилганлиги ва қишлоқ жойларда сотиладиган баъзи товарларнинг устама чакана нархлари бекор қилинганлиги ва халқ хўжалигининг аҳолига бевосита хизмат кўрсатадиган тармоқлари ходимларининг иш ҳақи оширилганлиги ана шу тадбирлардандир. Ижтимоий истеъмол фондлари тобора катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Республиканинг 1965 йилги бюджетида социал-маданий тадбирларни пул билан таъминлаш учун 923 миллион сўм ажратиш кўзда тутилган. Бу 1964 йилдагига нисбатан 132 миллион сўм, ёки 16,6 процент ортиқдир. Колхозчиларни пенсия билан таъминлаш тўғрисидаги Қонунга мувофиқ, 1965 йилда қарийб 370 минг колхозчи 69 миллион сўмлик пенсия ва нафақа олади.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети май пленумининг қарорларида кўзда тутилган иқтисодий тадбирларни амалга ошириш учун давлат маблағларини қўшимча равишда кўп миқдорда сарфлаш зарурати туғилади. Бизда қўшимча маблағларни сафарбар қилмоқ учун жуда катта резервлар бор. Бу резервлардан тўла фойдаланиш керак.

Шундан кейин қўшимча доклад қилган Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг раиси депутат **Ғ. Ғ. Юсупов** айтдики, комиссия ўз мажлисларида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг совхозлар молиявий-хўжалик фаолияти тўғрисидаги, Халқ хўжалиги кенгаши ёғочсозлик саноати бошқармасининг ўзига қарашли корхоналарининг молиявий-хўжалик фаолияти тўғрисидаги, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг бюджет ажратмаларидан фойдаланиш тўғрисидаги ҳамда Бухоро область ижроия комитетининг область маҳаллий бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботларини муҳокама қилган.

Сўнгра нотиқ, ишлаб чиқаришни юксалтириш, рентабелликни ошириш, республика Давлат бюджети даромадларини кўпайтириш учун республика халқ хўжалигидаги мавжуд резервлар тўғрисида гапиради.

Комиссия республика Госплани, Халқ хўжалиги кенгаши, министрликлар ва бошқармалар капитал қурилишдаги нуқсонларни тугатиш учун кескин чоралар кўришлари зарур, деб ҳисоблайди. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети бюджетнинг қандай ижро этилаётганлигини мунтазам муҳокама қилиб туришлари ва социал-маданий тадбирлар учун чиқарилган маблағлардан тўлиқ фойдаланиш чораларини кўришлари керак. Республика молия министрлиги, министрликлар ва бошқармалар бюджет маблағларидан тўла ва самарали фойдаланиш устидан контролни кучайтиришлари лозим.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми томонидан қўйилган вазифалар планлаштиришни тубдан яхшилаш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш, ҳамма жойда ва ҳамма ишда қаттиқ эҳтиёткор бўлиш, иқтисодий ишлар даражасини ошириш ва ишлаб чиқаришнинг рентабеллиги учун кураш олиб боришни талаб қилади.

Бюджет комиссияси Ўзбекистон ССРнинг 1964 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни даромадлар бўйича 1 миллиард 793 миллион 676 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 1 миллиард 722 миллион 25 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 71 миллион 651 минг сўм ортиқ бўлган ҳолда тасдиқлаш тўғрисида таклиф киритади.

Республиканинг 1964 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот юзасидан музокараларни Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Г. Н. Скоробогатов** бошлаб берди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси **Е. Айтмуротов** Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРнинг давлат бюджетини бажаришда баъзи муваффақиятлар қўлга киритилганлигини таъкидлаб, бюджетнинг даромад қисмини бажаришда йўл қўйилган жиддий камчиликлар ҳақида гапирди. Қорақалпоғистон АССРдаги корхоналар ва ташкилотлар жамғариш планини 363,8 минг сўм миқдорида кам бажардилар. Бундан ташқари, матлубот кооперацияси планни 286 минг сўм миқдорида кам бажарди. Давлат бюджети маблағлари саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа ишларини, савдо, маориф, соғлиқни сақлаш ва маданиятни ривожлантиришга сарф қилинди. Қорақалпоғистон АССР 1965 йил учун социалистик мажбурият қабул қилди. Социалистик мажбуриятда давлат бюджетини барча тармоқлар бўйича бажариш, корхоналар ва ташкилотларнинг иқтисодий ишларини яхшилаш кўзда тутилади.

Музокараларда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши раисининг биринчи ўринбосари **И. Ф. Муҳамедов**, республика Министрлар Совети ихтисослаштирилган совхозлар, консерва ва виночилик саноати давлат ишлаб чиқариш комитетининг раиси депутат **А. А. Хўжаев** ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Республиканинг 1964 йилги давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилинади.

Сессия республика Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **Р. Сахибоев**нинг докладини тинглади.

Сессия республика Олий Советининг тўртинчи сессияси билан бешинчи сессияси ўртасидаги даврда чиқарилган Фармонларини тасдиқлади ва тегишли қонун ҳамда қарорларни қабул қилди.

Шу билан Ўзбекистон ССР Олий Советининг бешинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Депутат Ғ. АБДУЛЛАЕВ нутқи

(Тошкент область Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси)

Депутат ўртоқлар! КПСС ленинчи Марказий Комитетининг март Пленуми Коммунистик партия, бутун совет халқи ҳаётида буюк воқеа бўлди. Пленум қарорлари мамлакатимиз экономикасини янада мустаҳкамлаш, совет кишиларининг турмуш фаровонлигини тағин ҳам оширишга қаратилди.

Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз меҳнаткашлари бу қарорларни зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Колхозчиларнинг ўз меҳнатлари натижаларидан моддий манфаатдорликларини ошириш юзасидан Пленум белгилаб берган тадбирлар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бундан буён янада ривожлантиришнинг кудратли омилидир. Буни бизнинг колхозимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Биз бу йил гўшт, сут ва доннинг давлат харид нархлари оширилганлиги туфайлигина қўшимча равишда 40 минг сўм даромад кўрамиз.

Бизнинг колхозимиз шаҳар яқинидаги кўптармоқли хўжалик бўлиб, унинг олдига бошқа шаҳар атрофи хўжаликлари сингари Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларини картошка, сабзавот, мева ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаш вазифаси қўйилган.

Биз бу вазифани қандай бажаряпмиз?

Камқувват ва паст даромад оладиган бешта хўжалик базасида ташкил этилган бизнинг колхозимиз хўжаликка раҳбарлик қилишни яхшилаш, кадрларни тўғри танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш натижасида областнинг илғор сабзавоткор хўжаликларидан бирига айланди. Ҳозирги вақтда мавжуд 1221 гектар ернинг 798 гектарида сабзавот ва бошқа экинлар маҳсулоти етиштирилмоқда. Қисқа вақт ичида хўжаликда катта мевазор боғ бунёд этилди. Унинг 95 гектари токзор, 191 гектари олмазор ва 2 гектари анжир ва анорзордир.

Ўтган йили биз 14640 тонна маҳсулот етиштириб, йиллик планни 105,3 процент бажардик.

Чорвачилик хўжалигимизнинг асосий даромад берувчи тармоғи ҳисобланади. Колхоз подасида 585 бош қорамол, шу жумладан 227 бош соғин сигир бор. Йил давомида ҳар бир бош сигирдан ўрта ҳисобда 3500 килограммдан сут соғиб олинди. Бу меҳнатга яроқли ҳар бир колхозчи ҳисобига 7,6 центнердан сут етиштирилди, деган сўздир. Илғор сут соғувчиларимиз эришаётган ютуқлар қувончлидир. Тошкент область Советининг депутати Озода Мирзааҳмедова ўзига бириктирилган ҳар бир бош сигирдан ўрта ҳисобда 5263 килограммдан, Дилором Зиёдова эса 4015 килограммдан сут соғиб олди. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан сут етиштиришни кўпайтириш учун олиб борилаётган курашга катта ҳисса қўшдилар. Партия ва ҳукуматимиз донгдор сут соғувчи Озода Мирзааҳмедованинг меҳнатини юксак тақдирлади, унга Ленин ордени берилди.

Колхозимиз ўтган йили давлатга 938 центнер гўшт, 158 минг дона тухум ва 10.982 килограмм пилла етказиб берди.

Колхозчиларнинг даромадлари йил сайин ортиб бормоқда. Уларнинг деярлик ҳаммаси электрлаштирилган янги, типовой уйларда яшамоқдалар. 546 колхозчи оиласида радиоприемник, 409 оилада телевизор бор. Бизнинг ўз клубимиз, қишлик ва ёзлик кинотеатрларимиз, иккита кутубхонамиз, радиоузелимиз, амбулаториямиз, 3 та медицина пунктимиз, 4 та мактабимиз, 5 та чойхонамиз, болалар боғчалари ва ясliларимиз, 15 та дала шийпонимиз бор.

Биз КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари асосида 1965—1970 йилларда чорвачиликни ривожлантириш планини ишлаб чиқдик. Бу планда хўжаликнинг ана шу муҳим тармоғини анча юксалтириш белгилаб қўйилди. Навбатдаги беш йилликнинг охирига бориб биз қорамоллар сонини 800 бошга, жумладан соғин сигирлар сонини 400 бошга етказамиз. Ўша вақтга бориб ҳар бир бош сигирдан йилига 3800 килограммдан, умуман колхоз бўйича эса 14500 центнер сут соғиб олишни мўлжалламоқдамиз. Шунингдек биз ҳар юз бош сигирдан 85 тадан бузоқ оламиз, гўшт етиштиришни 2500 центнерга етказамиз. 1970 йилга бориб биз меҳнатга яроқли ҳар бир колхозчи ҳисобига етиштириладиган сутни 13,5 центнерга етказишимиз, яъни ҳозиргига нисбатан қарийб икки баравар кўпайтиришимиз керак. Буларнинг ҳаммаси колхозчиларнинг меҳнат кунларига гўшт ва сут билан ҳақ тўлаш имконини беради. Ўз-ўзидан равшанки, бу планни муваффақиятли бажариш учун энг аввало ем-хашак базасини мустаҳкамлаш керак. Шуни назарда тутиб биз 1970 йилга бориб ем-хашак экинлари етиштириладиган майдонларни кескин кўпайтиришга қарор қилдик.

Энди хўжаликни, айниқса чорвачиликни ривожлантириш соҳасидаги топшириқларни бажаришга халақит бераётган айрим камчиликлар тўғрисида тўхталиб ўтмоқчиман. Колхозда каттагина қурилиш ишларини бажариш белгиланди. Лекин афсуски, лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш, шунингдек механизациялаштирилган чорвачилик биноларини қуриш билан чинакамига шуғулланувчи бирорта ташкилотни топаолмаяпмиз. Бу камчиликни дарҳол тузатмоқ керак.

Колхоз правлениеси навбатдаги беш йиллик планини ишлаб чиқар экан, комплекс механизацияни жорий этиш ва маҳсулот бирлигига кетадиган харажатларни қисқартириш ҳисобига чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш вазифасини қўйди. Жумладан биз «карусель» сут соғиш агрегатини қуришга қарор қилдик. Лекин баъзилар бу агрегатни қуришни маслаҳат қилишса, баъзилар «тандем» ёки «арча» агрегатлари қуришни маслаҳат қилишмоқда. Менимча мутахассислар, қишлоқ хўжалиги министрлиги бу проблема устида дурустроқ ўйлаб кўрадиган ва сут соғиш агрегатларининг қайси бир тури фойдалироқ эканлигини айтиб берадиган вақт келди. Шунингдек хўжаликларни сут соғиш агрегатларининг эҳтиёт қисмлари билан таъминлашдек муҳим проблемани ҳам ҳал этиш керак.

Пландан ташқари сотиладиган сут учун рағбатлантириш чораларини жорий қилиш тўғрисида ўйлаб кўрилса, сигирлар сути таркибидаги ёғни шу сигирларнинг зотига қараб табақалаштирилган ҳолда белгилаш масаласи ҳал қилинса яхши бўлур эди.

Депутат ўртоқлар! Бизнинг қишлоқ хўжалик артелимиз аъзолари бу йил 4 минг тонна картошка, 625 тонна полиз экинлари маҳсулоти, 4400 тонна сабзавот, 67 тонна дон, 8720 тонна ем-хашак, 168 тонна мева, 250 тонна узум, 800 тонна сут, 650 центнер гўшт, 140 минг дона тухум, 11 минг килограмм пилла етиштириш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбуриятлар олганлар.

Карл Маркс номли колхоз аъзолари бу юксак мажбуриятларни фидокорона меҳнат қилиб муваффақиятли бажарадилар, деб Олий Советни ишонтиришга рухсат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Г. Г. СВЕТЛЕНКО нутқи

(ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ)

Депутат ўртоқлар! Аҳолининг турмуш маданиятини юксалтириш ҳозир биринчи даражали аҳамият касб этмоқда. Маданий-маиший шароитлар яхши бўлса, киши жамоат ишларида актив қатнашиш, ишлаб чиқаришда янада яхшироқ ишлаш, меҳнат унумдорлигини узлуксиз ошириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш тўғрисида КПСС Программасини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда актив қатнашиш имкониятига эга бўлади.

Меҳнаткашларни шинам ва обод уй-жой билан таъминлаш уларнинг маданий-маиший шароитларини юксалтиришнинг энг биринчи шартидир.

Етти йилликнинг ўтган йиллари мобайнида Тошкент области шаҳарлари ва районларида уй-жой қурилиши кенг авж олдириб юборилди. Бу давр мобайнида бинокорлар 1020 минг квадрат метр уй-жой майдонини фойдаланишга топширдилар.

Область колхозлари ҳисобидан уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Свердлов номли, Оққўрғон районидаги Димитров номли, Калинин районидаги «Ленинизм», Свердлов номли, Янгийўл районидаги Ленин номли, «Шарқ юлдузи» колхозларида ва бошқа кўпгина хўжаликларда бу давр ичида колхоз қишлоқлари шаҳар типидаги обод посёлкаларга айлантирилди.

Областнинг шаҳар, посёлка, қишлоқларида ва район марказларида иморат солиш ишлари биринчи навбат қурилишнинг тасдиқланган бош планлари ва лойиҳаларига мувофиқ амалга оширмоқдалар. Иморат солишнинг бутунлигини таъминлаш, қурилиш таннархини арзонлаштириш ва капитал маблағлардан самарали фойдаланиш мақсадида одатда қурилиш бўш майдонларда, алоҳида микрорайонлар бўйича амалга оширилмоқда.

Микрорайонлар қуриш лойиҳаларида мактаблар, болалар боғчалари ва яслилар, магазинлар, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, водопровод, канализация ва ҳоказолар кўзда тутилган.

Шу билан бирга камчиликларимизни ҳам тан олиш зарур. Олти йил ичида область бўйича уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш плани 2,6 миллион сўм миқдорида бажарилмади, 42,9 минг квадрат метр уй-жой қуриб битказилмади. Уй-жой қурилиши плани бажарилмаганлиги, якка қурилиш бўшаштириб юборилганлиги, кооператив қурилишга етарлик даражада аҳамият берилмаганлиги туфайли областда аҳолини уй-жой билан таъминлаш жуда орқада қолмоқда.

Район ва шаҳар меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ана шу муҳим участкага етарли даражада раҳбарлик қилмаётганлиги уй-жой қурилиш планининг бажарилмай қолаётганлигига сабаб бўлмоқда. Яна шуни айтиш керакки, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Халқ хўжалиги кенгаши, Сув хўжалиги министрлиги ва бошқа министрликлар ҳамда бошқармалар бу ишга кам эътибор бермоқдалар, бинокорларни лойиҳа-смета ҳужжатлари, ер участкалари, ускуналар билан ўз вақтида таъминлаш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Қурилиш ташкилотлари, айниқса, Қурилиш министрлигининг 6-трести ва Облколхозстрой ҳали ҳам қониқарсиз ишламоқда. Ана шу ташкилотларда меҳнат унумдорлиги паст даражада бўлиб, механизмлар билан етарли таъминланмаган. Моддий-техника таъминотининг йўлга қўйилмаганлиги, ишчи кучларининг етишмаслиги, сифатли лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқлиги, қурилишни ташкил этиш ва планлаштиришда жиддий нуқсонлар борлиги, яхши типовой лойиҳаларнинг йўқлиги қишлоқ жойларида қурилиш ташкилотлари қониқарсиз ишлаётганлигига сабаб бўлмоқда.

Қишлоқ жойларда қурилишни яхшилаш учун ихтисослаштирилган давлат қурилиш трестлари ташкил этиш мақсадга мувофиқдир. Уларни зарур материаллар, ускуналар, механизмлар билан таъминлаш, тегишли лойиҳалаш институтларига бириктириш зарур.

Бизда уй ва маданий-маиший объектлар сифатли қурилмоқда, деб айта олмаймиз. Фойдаланишга топшириладиган биноларнинг кўпгина камчиликлари бўлиб, турар-жой массивларини комплекс қуриш принципи бузилмоқда.

Масалан, Оҳангарон посёлкасида, цемент-шифер комбинати титули билан барпо этилаётган биринчи микрорайонда, 20 минг квадрат метр уй-жой майдони қурилган эди. Бироқ, маблағ кам бўлганлиги туфайли бу ерда лойиҳада кўрсатилган 520 ўринли мактаб, болалар муассасалари, магазин, ёзги кинотеатр, йўллар, ирригация объектлари қурилмай қолди. Оҳангарон, Олмалиқ, Чирчиқ, Бекободда нотўғри планлаштириш сабабли инженерлик шохобчасини ривожлантириш орқада қолди. Республика Халқ хўжалиги кенгаши ва Госплани, министрликлар ва бошқармалар уй-жой қурилишига капитал маблағ ажратишни планлаштирар эканлар, уй-жой майдонининг қанча квадрат-метр бўлишини албатта кўрсатадилар. Лекин инженерлик шохобчаси ва маданий-маиший объектларни ишга туширишни кўпинча унутиб қўядилар. Ана шундай катта камчиликка чек қўйиш вақти келди. Советларга районларнинг комплекс қурилишини планлаштириш ҳуқуқи берилиши ва бирон ташкилотнинг қурилишни инженерлик шохобчалари ва маданий-маиший объектлари бўлмаган ҳолда бошлаб юборишни тақиқланиши зарур.

Уй-жой лойиҳаларининг сифатини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур. Айрим лойиҳаларни меҳнаткашлар ҳақли равишда танқид қилмоқдалар.

Сўнгги йилларда шаҳар ва районларда коммунал хўжаликни янада ривожлантириш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Водопровод, канализация ва газ тармоқларини ривожлантиришга 5,7 миллион сўм сарфланди. 163 километр узунликда газ шохобчаси қурилди, салкам 50 минг хонадон газлаштирилди.

Советлар йўли билангина шаҳарлар, район марказлари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни ободонлаштиришга қарийб олти миллион сўм сарфланди. Бундан ташқари, корхоналар, ташкилотлар, совхозлар ва колхозлар маблағи ҳисобига 1500 минг квадрат метр йўл ва йўлкаларга асфальт ётқизилди ва шағал тўкилди. 558 минг квадрат метр йўл капитал ремонтдан чиқарилди.

Шаҳар ва посёлкаларни ободонлаштиришда «Узбекуголь» комбинати, Оҳангарон ГРЭСи, Чирчиқ электрохимия комбинати, Чирчиқсельмаш заводи, Бекобод цемент комбинати, Олмалиқдаги Ленин номли комбинат, «Политотдел», Свердлов номли, Ленин номли, Димитров номли ва бошқа колхозларнинг коллективлари, айниқса, актив иштирок этмоқдалар. Ободончилик ишларида мактаблар, маҳалла комитетлари, Советларнинг доимий комиссиялари ва депутатлари ҳам яхши қатнашмоқдалар.

Бироқ, областда коммунал хўжаликнинг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда. Аҳоли яшайдиган пунктларни сув билан таъминлашни яхшилаш, канализацияни ривожлантириш, ҳаммомлар ва бошқа коммунал корхоналари қурилишини ривожлантириш учун ҳали кўпгина ишлар қилиш керак.

Колхозлар, совхозлар, қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари қишлоқ меҳнаткашлари турмушини яхшилаш учун мавжуд имкониятлардан етарли даражада фойдаланмаётирлар. Коммунал хўжалик қурилиши объектлари трубалар, насослар ва бошқа асбоб-ускуналар билан яхши таъминланмаётир. Коммунал-маиший корхоналар учун лойиҳа ҳужжатлари секин ва кўпинча сифатсиз тайёрланмоқда.

Ҳозирги вақтда қишлоқда коммунал хўжаликнинг аҳволи учун аслида ҳеч ким жавобгар эмас. Коммунал хўжалик министрлиги шаҳарлар ва район марказларидаги қурилишларгагина раҳбарлик қилмоқда, колхоз қишлоқлари билан эса аслида шуғулланмаётир. Бу ишда тегишли тартиб ўрнатиш вазифасини Коммунал хўжалик министрлиги зиммасига юклаш лозим, токи бу министрлик аҳоли яшайдиган ҳамма пунктлар учун тўла жавобгар бўлсин, давлат ҳисобидан ҳам, кооператив маблағлар ҳисобидан ҳам коммунал объектлар қурилишини планлаштирсин ва амалга оширсин. Шаҳарларда, район марказларида ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларда йўллар ва йўлкалар қурилиши ҳамда уларни ремонт қилиш Коммунал хўжалик министрлиги ремстрой участкалари кучи билан амалга оширилмоқда. Бу ташкилотлар ёмон таъминланганлиги натижасида қурилиш муддати узайиб кетмоқда, иш сифати жуда паст бўлмоқда. Бизнингча шаҳарлар, район марказлари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларда йўллар ва йўлкалар қурилишини Қурилиш министрлигининг ихтисослаштирилган ташкилотига топшириш зарур. Бундай тадбир яқин вақт ичидаёқ аҳоли яшайдиган барча пунктларда йўлларни яхшилаш имконини беради.

Етти йилликнинг олти йили мобайнида областда маориф ва аҳолига маданий хизмат кўрсатишни янада яхшилаш соҳасида бир қанча ишлар қилинди. Бу давр ичида бинокорлар 13 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирдилар, 21,6 минг ўринли мактаблар қурилди ва фойдаланишга топширилди, мавжуд мактаблардаги синфхоналарга 25 минг ўрин қўшилди, 4650 ўринли болалар муассасалари қурилди. Корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва сохозлар маблағи ҳисобидан давлат капитал маблағига қўшимча суратда 44,9 минг ўринли синфхоналар қурилди ва фойдаланишга топширилди, бир қанча маъмурий бинолар 16,8 минг ўринли мактабларга айлантирилди, 92 та мактабгача тарбия муассасаси, 40 та клуб ва кинотеатр, 184 та кутубхона ва 7 та стадион қурилди.

Бироқ, маориф ва маданият объектлари бўйича капитал қурилиш плани 760 минг сўмлик бажарилмади. Колхозлар маблағи ҳисобидан қурилаётган яъни 8 минг ўринли мактаблар фойдаланишга топширилмади, кўпгина маданий-оқартув муассасалари, шу жумладан клублар, шунингдек, кинотеатрлар қониқарсиз аҳволда.

Бунда ҳаммадан аввал маҳаллий Советларнинг раҳбарлари айблидир. Биз маориф ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларининг аҳволи учун колхозлар, совхозлар, корхоналар раҳбарларига тегишли талаб қўйганимиз йўқ.

Яна шуни айтиш керакки, маориф министрлиги ва республика Госплани маданий-оқартув муассасаларини материаллар билан таъминлашни жуда ёмон планлаштираётирлар.

Областда медицина хизматини янада яхшилаш, мактабгача болалар муассасалари тармоқларини кенгайтириш юзасидан катта иш амалга оширилди. Шу билан бирга корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозларнинг кўпгина раҳбарлари бу муҳим масалага кам эътибор бермоқдалар, маҳаллий Совет органлари эса ана шу фактлардан кўз юмиб, аҳолига медицина хизматини яхшилаш учун барча ресурс ва резервларимизни сафарбар қилмаётирлар.

Бизда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш паст даражада бўлиб, маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари кам қурилмоқда.

Меҳнаткашлар депутатлари область Совети, область партия комитети шаҳар ва район, партия ва совет органлари билан биргаликда шаҳарлар, район марказлари, колхоз ва совхоз посёлкаларини ободонлаштириш ва уларнинг аҳволини яхшилаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқдилар.

Ана шу тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш учун бутун куч-ғайратимизни сарфлаймиз. **(Қарсаклар).**

(ЎзТАГ).

УКРАИНА АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

САНЪАТИНГИЗГА МАФТУНМИЗ, ҚАДРДОН ДЎСТЛАР

КУЛКИ ПАЗАНДАЛАРИ

Кўриб турибсизки, сўз Украина ССР халқ артистлари, пешқадам сатирик-юмористларимиз Тарапунька билан Штепсель ҳақида боради. Бу икки кулки пазандаси ҳақида кўп ўқигандирсиз, эшитгандирсиз. Бироқ шу ҳамкасабаларимиз ҳақида ўз билган ва эшитганларимни сиз билан баҳам кўрмасам кўнглим тинчимайди.

Бу икки пазанданинг ширин-шакар «таомини» татиб кўриб, мазахўрак бўлган баъзи ошна-оғайниларимизни «булар ўзи ким, қаерлик, нима учун Тарапунька-ю, Штепсель номини олишган» каби саволлар ҳеч тинчитмайди. Келинг, аввало шу саволларнинг чўғини босайлик.

Тарапунька—Юрий Трофимович Тимошенко Украинанинг Полтава шаҳрида педагог оиласида туғилиб ўсган. Шаҳар ёқалаб оқадиган Тарапунька номли кичик дарёчани Юрий Трофимович жуда севар, унинг болалиги ҳам шу дарё ёқасида ўтган эди.

Штепсель — Ефим Иосифович Березин Одесса шаҳрида туғилган. Унинг отаси Одесса Давлат циркида 45 йилдан бери оддий ходим сифатида ишлаб келади.

Тақдир тақозоси шундай бўлибдики, ҳар иккала дўст бир йилда, яъни 1919 йилда туғилишибди. Украинанинг икки шаҳрида нотаниш болалар ўқиб, улғайиб ниҳоят ўрта мактабни тугаллайдилар ва Киев шаҳрига келиб, 1937 йили театрчилик институтига ариза берадилар. Шу институтда танишиб, иноқлашадилар, ижодий ҳамкорликка аҳд қиладилар.

Байрам арафасида, йил ўрталаридаги ўқишларни якунлаш кечаларида ҳар икки дўст ҳамкорликда студентлар ҳаётига оид темаларда ҳажвиялар ёзиб, ижро эта бошлайдилар.

«Тарапунька» ва «Штепсель» тахаллуслари ҳам тасадифан пайдо бўлган. Бир интермедияда Ю. Тимошенко милиционер бўлиб, Е. Березин эса монтёр қиёфасига кириб ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. Монтёрнинг «Ўзинг кимсан, ахир?» деган саволига Ю. Тимошенко таваккал қилиб «Тарапунькаман» деб жавоб қилади ва шеригига қараб «Хўш, ўзинг ким бўласан?» саволини беради. Е. Березин «Менми, монтёрман» деб жавоб қилади. Шу пайт ҳозиржавоб Ю. Тимошенко «Ҳа, тушундим, штепселман дегин» дейди. Е. Березин ҳарчанд «Йўқ, мен штепсель эмасман, монтёрман» деса, Ю. Тимошенко «Монтёр бўлсанг, демак штепсель экансанда» деб «тихирлик» қилади, ўз сўзини ўтказади. Бу интермедия барчага маъқул бўлади. Шу кечадан бошлаб институтдаги дўстлар, ҳатто педагоглар ҳам буларни «Тарапунька», «Штепсель» деб атай бошлайдилар.

1940 йил 1 апрель куни институтга совет санъатининг йирик намояндалари Гнат Юра, Амброси Бучмалар билан бирга Грузия театр ва кино санъатининг атоқли усталари Хорава, Васадзе, Ната Вачнадзелар келиб, студентлар тайёрлаган концерт программасини кўрадилар. Улар бўлажак санъаткорларнинг қобилият ва ҳунарига таҳсин ўқиб, айниқса Ю. Тимошенко билан Е. Березинлар маҳоратини юксак баҳолайдилар. Уларни профессионал саҳнага бемалол чиқарса арзишини бир оғиздан айтадилар.

1941 йилда Украина пойтахти Киевда эстрада артистларининг республика конкурси ўтказилди. Бу икки дўст пухта тайёрланиб, кўрикдан ўтадилар ва биринчи даражали дипломга сазовор бўладилар. Айни шу пайтларда Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурси эълон қилинган бўлиб, дўстлар Москвага жўнаш тараддудига тушадилар. 1941 йил 22 июнь куни Москвага жўнайдиган поездга билет олинган эди.

Уруш... Гитлер газандалари ҳуруж қилиб Одесса, Полтава ва бўлак шаҳарлар устига бомба ёғдирарди... Урушнинг тўртинчи куни, яъни 26 июнда Қизил Армиянинг сиёсий бошқармаси ихтиёрида ташкил этилган ансамблга кирадилар ва фронтга жўнайдилар. Чекиниш мусибатларидан жингиртоп бўлиб кетган жангчиларга танк, миномёт, пулемёт, автомат, граната, самолёт керак эди. Лекин беғубор кулки ҳам жуда зарур эди ўша кунларда. Уруш тўрт йил давом этди. Ю. Тимошенко билан Е. Березинлар Сталинграддан Берлингача бўлган фронт йўлларини босиб ўтдилар. Шу давр ичида 2500 та концертда қатнашдилар. 1945 йил ноябрь ойида кўкракларига қатор жанговар орден ва медаллар тақиб армия билан хайр-хўшлашди.

1946 йили Москва шаҳрида Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурси ўтказилди. Дўстларимиз Ю. Тимошенко билан Е. Березинлар биринчи ўринни эгаллаб, конкурс лауреатлари деган шарафли унвонни олдилар. Қисқача ҳаёт ва ижод йўли мана шулардан иборатдир.

* * *

Бирон республикамизнинг ижодий ҳаётини ўз кўзимиз билан кўрмоқни истасак сафар жабдуғини тайёрлаш керак бўлар эди. Республика пойтахтларида декада ёки ҳафталиклар ўтказиш ҳозир тасодифдан урф-одатга айланиб бормоқда.

Шу кунларда Украина Ўзбекистонга, инисиникига келди. Сепинц ёйди. Сепини кўрдик. Жуда бой. Ю. Тимошенко билан Е. Березинларнинг келтирган совғалари ҳам салмоқли. Улар табассум қўзғатувчи, шавқ-завқ ато қилувчи, белга қувват, дилга ором бағишловчи совға — кулки олиб келганлар.

Тасанно, Тарапунька билан Штепселга! Биз уларни кино экранларида кўрган эдик Ўзларини кўргимиз келарди. Мана, қуёшли элимизга ташриф этишди ниҳоят. Энди уларни телевизор экранларида, театрларимиз саҳналарида ўз кўзимиз билан кўрдик. Улар оддий лекин забардаст; улар камтар, лекин сўзга хассос: улар ҳозиржавоб ва юморнинг наққоши эканлар. Уларнинг ҳар бир сўзи жон озиғи бўлди. Яйраб томоша қилдик. Роҳат қилиб кулдик, қотиб-қотиб кулдик.

Ҳа, маза қилиб кулдик. Тўғри, куладиганлар кўп. Лекин, кулдира оладиганлар — кулдиришга уқуви бор, шавқли ҳамда идрокли ҳозиржавобларчи? Бир кишини, бир даврани кулдириш қўлидан келадиганлар бор. Аммо, миллионларни муттасил кулдиришга қодир одамлар кўп эмас-да..

Ўн кун давомида шаҳримизни кулгига кўмиб юрган бири новча ва бири ўрта бўйли санъаткор меҳмонлар Ю. Тимошенко — Тарапунька билан Е. Березин — Штепселлар табиат сийлови билан сийланган бахтли йигитлардир. Ҳасад эмас, ҳавасимиз келади уларга! Хуш кўрдик ҳамкасабаларимиз, азиз кулки пазандалари!

А. ТУРДИЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ артисти.

Суратда: Штепсель билан Тарапунька — Е. И. Березин билан Ю. Т. Тимошенко саҳнада ўз санъатларини намойиш қилаптилар.

ҚУДА-ҚУДАҒАЙМИЗ

Украин қизи Мария ўзбек хонадонига келин бўлиб тушди. У Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунларида, шўх оқар Днепр соҳилларида тошкентлик жангчи йигит билан танишган эди...

Искандар Самандаров 1942 йилнинг ёзида медицина институтини тугатгач, кўплар қатори старший лейтенант унвони билан тўппа тўғри фронтга йўл олди. У, елкасида автомат, қўлида жарроҳлик қайчиси билан немис-фашист газандаларини Украина тупроғидан қувиб чиқаришда қаҳрамон жангчиларга кўмакдош бўлди.

Севгилиси Мария билан ҳам душман ўқи ёмғирдек ёғилиб турган жанг майдонларида учрашди. Мария фронтда медицина ҳамшираси эди.

Ҳар икки шифокор урушнинг алангали йилларида Польша, Руминия ва Чехословакия ерларини манфур душмандан озод этишда халоскор армиямиз сафида бўлди. Улар ғалаба кунини Германиянинг Гауфмандор шаҳрида кутиб олишди.

Искандар «Германия устидан қозонилган ғалаба» ва «Жанговар хизмати учун» медаллари ҳамда ҳарбий қўмондонлик томонидан жуда кўп ташаккурномалар билан тақдирланди.

Урушдан сўнг Совет Армияси капитани ўртоқ Самандаров севгилиси Мария Андреевна билан серқуёш республикамиз пойтахти гўзал Тошкентга қайтиб келди. Улар ўз севган касбларида яна ёнма-ён туриб ишлай бошладилар. Бу аҳил оиланинг 4 фарзанди бор. Тўнғич ўғли Исмоилжон техникумни тугатди. Ҳозир сут комбинатида механик. Қизи Тамара эса яқин кунлар ичида қўлига етуклик аттестати олмоқчи. Ваҳобжон билан Рустамлар ҳам ўрта мактабнинг юқори синфларида таълим олишаяпти.

Меҳрибон шифокор Искандар ва актив жамоатчи аёл Мария опа ўзининг самарали меҳнати, бой тажрибаси билан кенг аҳоли ўртасида ҳам, беморларни даволашда ҳам катта обрў қозонган.

Яқинда Тошкентдаги 24-поликлиника коллективи, врач-терапевт Искандар Самандаровнинг меҳнат фаолиятига 30 йил ва туғилган кунига 50 йил тўлишини нишонлади.

Х. АБДУВАЛИЕВ.

Дугоналар учрашди. Украина ва Ўзбекистоннинг санъаткор қизлари декада кунларида ана шундай дўстона суҳбатларни кўп марта ўтказдилар.

А. Абалян фотолари.

Николай УШАКОВ.

ФАЙЛАСУФ ЭМАСМАН

Файласуф эмасман, дўстим,
афсуски,
Фақат файласуфга қўшниман
холос.
Ҳеч қачон ўзимдан сўрганим
йўқ, ки —
Хушнуд этолдимми дўстларни
бироз.
Аммо, моҳир табиб билгандай,
эркам,
Кичкина қўллари неларга қодир.
Бирор ногиронни, кўзим бор экан,
Кучадан ўтказиб қўйгумдир ахир!
Тўрт мучам соппа-соғ, юрак
беҳазин,
Жойида эканиш эсим-ҳушим ҳам,
Мунниллоқ кампирнинг бозор
халтасин
Олис гўшасига элтиб берарман.

Муҳаммад АЛИ таржимаси.

ҚИР БАЛЛАДАСИ

Микола НАГНИБЕДА

Бепоён даланинг ўрта ерида
Тўрт оға-инидек
кўп йилдан буён,
Тебраниб, шовиллаб қирнинг елидан,
Тўрт туп азим терак турар ёнма-ён.
Денгизга йўл солсанг —
изингдан қараб,
Узоққа кузатиб қолишар сени.
Қайтган кезларингда қувнаб, эркалаб,
Шивирлаб қаршилаб олишар сени.
Ешликдан биламан:
отилиб турар
Тўрт булоқ шу тўртта терак тагидан.
Тўрт опа-сингилга ўхшар, мавж урар
Баҳр олиб соядор кўмкўк баргидан.
Ҳақиқатга ўхшар ҳа, бу миш-миш гап:
У қайғули эртак эсимда ҳамон...
Улар ёт далада тер тўкиб ишлаб,
Нон топмай кетдилар қақшаб беомон.

Экдилар, ўрдилар кузу-ёз бутун.
Ёмғирда, офтобда ишлаб толдилар.
Уйга қайтар чоғи кунлардан бир кун
Врангел қўлига тушиб қолдилар.
Қош қораяр пайтда тупроқни қучиб,
Тўртовлан тўрт қушдек ерга йиқилди.
Фақат дала билди, уларнинг нечун
Ерга йиқилганин бошоқлар билди.
Уларни тонгда дафн этди-да, яна
Жангга кириб кетди мард қизил қўшин.
Тўрт қизнинг мозори устида мана
Тўрт терак шовуллар тутиб қир тўшин.
Денгизга йўл солсанг —
изингдан қараб,
Узоққа кузатиб қолишар улар.
Қайтган кезларингда елпиниб, эркалаб
Шивирлаб қутлашиб олишар улар.

ШУНҚОР таржимаси.

Богдан ЧАЛИЙ

ЯНГИ ЎЙ

Иморатга ғишту оҳак, лой,—
Ҳаммаси ҳам зарур ва
даркор.
Черепица ортганча толмай
Грузовиклар боради қатор.
Текислайди тахтани ранда,
Арра куйи тинмайди асло.
Колхоз қуриб беради бизга
Ертўламас, каттакон бино.
Не қиламиз хатани, унда?
Хата ахир жуда беўхшов!
Бир бола дер: — таклиф бор
манда,
Топширамиз музейга дарров.
Кимки кўрса аниқ тушунар:
Йилдан йилга боймиз,
бадавлат.
Бувимиз-чи экскурсовод
бўлар,
Хата нима? — ўтказар
суҳбат.
Завққа тўла ҳамманинг,
қалби,
Тонг балқийди гуркираб,
яшнаб.
Ҳовли тўйи яқинлаб қолди,
Хатамизни кетамиз ташлаб.
Кўрдингизми ҳов қишлоқ
четин,
Қарағайзор, дарё бор фақат.
Қуёш сари ёзиб қанотин
Янги бино кўтармоқда қад.

Юсуф ШОМАНСУР
таржимаси.

ТУРМУШ МАДАНИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ УЧУН

(ОКТЯБРЬ РАЙОН ХОТИН-ҚИЗЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

Яқинда пойтахтимиздаги Октябрь район хотин-қизларининг конференцияси бўлиб ўтди. Унда район корхоналарининг илғор ишчи ва хизматчилари, маданият, маориф ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг ходимлари, хотин-қизлар Советларининг аъзолари иштирок этдилар. Республика Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг «Турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти» ҳақидаги қарорининг бажарилишида хотин-қизларнинг иштироки тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Район партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Я. Ёқубжонова шу масала юзасидан доклад қилди.

— Совет халқининг барча тарихий ғалабаларида,— деди у,— хотин-қизларимизнинг роли жуда катта бўлди. Улар ҳозирда ҳам коммунизм учун курашнинг олдинги сафларида туриб, баракали меҳнат қилмоқдалар, давлатни бошқариш ишларида актив қатнашаяптилар.

КПСС Программасида айтилганидек, коммунистик қурилиш жараёнида хотин-қизларнинг жамиятдаги роли янада активлашади. Уларнинг ижтимоий меҳнат, экономика, илм-фан, маданият ва маориф соҳаларидаги роли янада ошади. Шу билан бир қаторда хотин-қизлар учун барча социал-маиший шароит яратилади, уларнинг турмушдаги нотенг мавқеи қолдиқларига тўла барҳам берилади.

Шу жиҳатдан олганда кундалик турмушимизда янгича, коммунистик муносабатларни қарор топдириш, янги замон кишисини тарбиялаш вазифалари партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотларидан зўр куч-ғайрат билан ижодий ишлашни талаб қилади. Янгича турмуш учун кураш хотин-қизлар турмуш шароитини янада яхшилаш, уларнинг ишлаб чиқариш ва турмушдаги меҳнатини енгиллаштириш билан бевосита боғлиқдир.

Эндиликда райондаги кўпчилик корхона ва муассасаларда ишлаб чиқариш планларини бажариш, янги техника ва илғор технологияни қўллаш, халқ маорифини яхшилаш учун курашиш билан бирга ишлаб чиқаришда юксак маданиятлилик ва коллектив аъзоларининг турмушини яхшилаш, уларга қулай маданий-маиший шароит яратиш масалаларига ҳам жиддий эътибор бериладиган бўлиб қолди. Шунингдек, район корхоналарининг партия ташкилотлари ва маъмурияти хотин-қизларнинг маданий-маиший талабларини қондиришга кўпроқ эътибор бераётирлар.

Медицина хизмати, бола тарбияси масалаларида хотин-қизларга қулайлик яратиш, уларга маданий-маиший хизматни яхшилаш борасида анча ишлар қилинди. Ҳозир районда жамоатчилик асосларида 22 та медпункт ишлаб турибди. Кўпгина маҳаллаларда жамоатчилик кучи билан клублар, кутубхоналар, магазинлар, болалар хоналари очилди. Янги-янги мактаблар қурилаётир, ўқув-ишлаб чиқариш базалари мустаҳкамланмоқда, 9 та мактабда эса ошхона очилди. Бу йил райондаги 25800 ўқувчи шаҳар ва шаҳар атрофидаги пионер лагерларида ҳордиқ чиқаради. Шунингдек, районда 71 болалар боғчаси ва 5 та ясли оналар оғирини енгил қилиш билан банд. Ўтган йилнинг ўзида болалар боғчасидаги ўринлар сони 1030 тага кўпайди. Район мактаблари коллективлари ота-оналар ўртасида педагогика пропагандаси ҳамда болаларни тарбиялаш ва ўқитиш соҳасида катта ишлар қилмоқда. Кўпгина мактабларда ота-оналар учун махсус университетлар очилган.

Доимий ишлаб турувчи агитпункт, лекторий, хотин-қизлар советлари, 33 та халқ университети, 50 дан ортиқ атеистик лекторий ҳам хотин-қизлар ўртасида катта оммавий-сиёсий иш олиб бормоқда ва уларнинг ижтимоий ҳаётдаги активлигини оширишга кўмаклашмоқда.

Районда янгича традициялар ва урф-одатларни қарор топтириш юзасидан кўпгина ишлар қилинди. Масалан, «Илғор», «Чиғатой», «Янги шаҳар» маҳаллаларида комсомол тўйлари одат тусига кириб бораётир. Бунда маҳаллалардаги актив хотин-қизлар катта ташкилотчилик қилмоқдалар. Бу яхши ташаббусни бундан буён ҳам изчил давом эттириш зарур.

Хотин-қизлар орасида ижтимоий-фойдали меҳнатга бўлган интилиш борган сари авж олаётир. Шу муносабат билан аёлларни ишга жойлаштиришда хотин-қизлар Советлари актив фаолият кўрсатмоқда. Шу билан бир қаторда хотин-қизлар Советлари оилани мустаҳкамлаш, болаларга тарбия бериш ва ўқитиш масалаларига ҳам катта эътибор бермоқдалар. Улар ҳар бир оиланинг яқин дўсти, маслаҳатгўйи ва жонкуяри сифатида иш кўрмоқдалар. «Муқимий», «Октябрь 40 йиллиги» каби маҳаллаларда бу соҳада кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Охунбобоев номли Шаҳар маданият уйи эса хотин-қизлар орасида олиб борилаётган ишнинг ўзига хос марказий штабидир. Бу ерда тузилган советда 15 жамоатчи хотин-қиз ўзларига бириктирилган маҳаллаларда иш олиб бормоқда.

Шу билан бирга хотин-қизлар активлигини оширишга қаратилган ишларда жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Кўпгина корхона ва қурилишларда хотин-қизлар ишлаб чиқаришга суст жалб қилинмоқда, хотин-қиз кадрлар орасида кўнимсизлик ҳоллари тез-тез учраб туради. Бундан ташқари, коммунистик турмушнинг муҳим элементларидан бири бўлган оилани мустаҳкамлаш, болалар тарбиясига ғамхўрликни янада ошириш соҳасига ҳам етарлича эътибор берилмаётир. Баъзан феодал ахлоқи ва урф-одатлари, эскича турмуш қолдиқларига бепарво бўлиш сингари ҳоллар ҳам учраб туради. Хотин-қизларни камситиш, кўп хотинлилик, оиланинг бузилиши ва бола тарбиясига бепарво қараш каби ярамас ҳолларга қарши жамоатчилик янада активроқ курашиши лозим. Айрим хотин-қизлар Советлари, касаба союз ташкилотлари ўз атрофларидаги кишиларнинг кундалик турмуши билан қизиқмайдилар. Буни арзимаган бир иш деб ҳисоблайдилар. Ҳолбуки, коммунистик тарбияда ишнинг катта-кичиги йўқ. Коммунистик тарбия, турмуш маданиятини ошириш, кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларини ситиб чиқариш масалалари барча ташкилотларнинг, бутун жамоатчиликнинг диққат марказида турмоғи лозим.

Конференцияда доклад юзасидан қизғин музокаралар бошланиб кетди. Сўзга чиққан жамоатчи хотин-қизлар турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш, оилада ва мактабда бола тарбияси, ижтимоий меҳнатда хотин-қизлар активлигини кучайтириш вазифаларини муваффақиятли амалга ошириш учун нималар қилиш кераклиги тўғрисида батафсил гапирдилар. Шаҳар маданият уйининг директори А. Шарифбоева, «Саноат» маҳалласи хотин-қизлар Советининг аъзоси Усмонова, 1-мактаб ўқитувчиси Муҳамедова, чинни заводи коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Каримова ва бошқа ўртоқлар шу соҳада қилинаётган иш тажрибаси билан ўртоқлашдилар.

Конференция Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорини бажариш юзасидан қилинаётган ишларга якун ясаб, янги-янги вазифаларни белгилади.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ПРОПАГАНДИСТЛАР УЧУН ҚЎЛЛАНМА

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ВА ХАЛҚ ТРАДИЦИЯЛАРИ

Яқинда «Ўзбекистон» нашриёти рус ва ўзбек тилларида Ғ. Нажимовнинг «Марксизм-ленинизмнинг халқ традицияларига муносабати» деган китобини нашр этди.

Китоб муаллифи халқ традицияларига марксча-ленинча ёндошиш асосида асрлар давомида шаклланган анъаналарнинг тарихий ривожланиши, янги жамият кишисини шакллантиришда прогрессив традициялардан фойдаланиш ва реакцион урф-одатларга қарши кураш масалаларини илмий тарзда атрофлича ёритади. Шунингдек автор Коммунистик партиянинг барча миллатлар учун муштарак бўлган янги революцион традицияларни ривожлантиришдаги ролига катта аҳамият беради.

Асарда Ўрта Осиё совет республикалари халқлари ҳаётидан жуда кўп қизиқарли фактлар келтирилади. Шу билан бир қаторда автор меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ўтмиш қолдиқлари ва буржуа идеологиясига қарши кураш, КПССнинг миллий масаладаги сиёсати, СССР халқлари маданиятини ривожлантириш ҳамда унинг коммунистик қурилишдаги аҳамияти масалаларини чуқур таҳлил қилади.

Партия ташкилотларининг энг яхши халқ традицияларини ривожлантириш соҳасидаги амалий фаолияти, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемаларига бағишланган идеологик кенгашлар ҳамда илмий конференциялар тўғрисида келтирилган талай факт ва хулосалар ўқувчида катта қизиқиш уйғотади. Китобда эскича урф-одатлар ва қолоқ тушунчаларнинг зарари фош этилади, кишилар онгида сақланиб келаётган ана шундай сарқитларга қарши курашиш зарурлигини автор замона талаблари билан асослаб беради.

Ҳозирги вақтда янгича социалистик мазмун билан бойиган янги традиция ва урф-одатлар шаклланмоқдаки, улар совет кишилари онгига тобора чуқур сингиб бораётир. Бу эски урф-одатлар ва хурофотга қарши партия ташкилотлари, бутун жамоатчилик олиб бораётган шарафли кураш самарасидир.

Коммунизм жаҳон миқёсда тўла ғалаба қилиб, синфий айирмалар, давлатнинг кишилар ўртасидаги муносабатларни бошқариб турувчи куч сифатидаги роли йўқолгач, мажбур қилувчи органлар ўрнини ўз-ўзини бошқариш, давлат қонунлари ўрнини эса жамоатчилик фикри, коммунистик традиция ва урф-одатлар эгаллайди. Коммунистик жамиятда кишилар ўз ҳаётий ва маънавий қизиқишларига жавоб берадиган янги-янги традицияларни шакллантириб, ривожлантириб борадилар. Автор ўз китобини ана шундай хулоса билан якунлайди.

ПАРТИЯ АКТИВИСТИНИНГ ЁН ДАФТАРЧАСИ

Партия ташкилоти секретари, агитатор, пропагандист ёки сиёсий ташкилотчига кишилар ўртасида кўпинча турли мавзуда лекция ва суҳбатлар ўтказиш, цех, бригада ёки дала шийпонида тушунтириш ишлари олиб боришга тўғри келади. У ёки бу лекция ва суҳбатга пухта тайёрланиш учун газета ёки журналларни кўздан кечириш, хилма-хил адабиёт ёки қўлланмаларни ўқиш лозим бўлади. Бунинг учун табиийки анчагина вақт талаб этилади. «Ўзбекистон» нашриёти «Партия активистининг ён дафтарчаси» китобини босиб чиқарди.

Ҳажми салкам уч юз бетли бу китобчадан хилма-хил мазмундаги маълумотларни топиш мумкин.

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи» деб аталган биринчи бўлимда мамлакатимизда 1913 йилдан 1963 йилгача бўлган аҳоли сони, унинг майдони ҳақида, шунингдек меҳнат унумдорлигининг ўсиши, саноат ва қишлоқ хўжалигимизнинг ривожланиши ҳақида батафсил маълумотлар берилган. Бўлимда шунингдек, СССР ва АҚШ экономикасининг асосий ўсиш кўрсаткичлари, совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданий даражасини характерловчи факт ва рақамлар келтирилади.

Иккинчи бўлим эса Совет Ўзбекистонига, унинг қирқ йил мобайнида эришган ютуқларига бағишланган. Бунда республикамизда халқ хўжалигининг турли тармоқлари, илм-фан, соғлиқни сақлаш соҳасидаги маълумотлар ҳамда қизиқарли факт ва рақамларни ўқиш мумкин.

Партиявий иш масалаларига ҳам махсус бир бўлим бағишланган. Бўлимда раҳбар партия органларини сайлаш, аъзолик взнослари, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг учёти ҳақида муҳим инструкциялар бор.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, уни комплекс механизациялаш сингари иқтисодий масалалар, партия группаларида ишни тўғри ташкил қилиш тўғрисида ҳам китобчада маълумотлар берилган.

Социализм системасининг ривожланиши, капиталистик мамлакатларда синфий кураш ва миллий озодлик ҳаракатини характерлайдиган талай фактлар ва рақамлар ҳам китобчадан ўрин олганки, уларни мукаммал билиш пропагандист ёки сиёсий ташкилотчининг кундалик ишида катта ёрдам беради. «Партия активистининг ён дафтарчаси» ўзбек ва рус тилларида нашр этилган. У жуда ихчам, фойдаланиш учун ҳам қулайдир.

В. АКИМОВ.

ТОТЛИ ВА СЕРҲОСИЛ

Картошка, сабзавот, боғдорчилик илмий-текшириш институти (Узбекистон) селекционерлари бодрингнинг иккита янги — «Узбекистон» ва «Қўйлиқ» навини яратдилар. Бу янги навлар таъмли, серҳосил ва ўстириш учун қулайдир. Янги нав бодрингларнинг шуҳрати республикадан ташқарига ҳам ёйилиб кетди. Калинин районига жойлашган институтга янги нав бодрингларнинг уруғини юборишни сўраб жуда кўп хатлар келмоқда. Яшик-яшик уруғлар самолёт билан Прага, София, АҚШга юборилди. Афғон сабзавоткорлари учун ҳам уруғ жўнатилмоқда.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТАДИ

Пионер ёзи бошланишига оз вақт қолди. Бу мавсумга жойларда яхши тайёргарлик кўриб қўйилди. Мактабларда ҳам пионер лагерлари очиляпти.

Редакциямиз пионер ёзига пухта ҳозирлик кўрган мактаблардан хат-хабарлар олиб турибди. Қуйида улардан айримларини ёритаётирмиз.

Пойтахтимиздаги болалар уйларида тарбияланувчи ёшлар ҳам пионер ёзини соя-салқин боғ-роғлар бағрида ўтказишади. Шаҳардаги 6, 7 ва 12- болалар уйлари ихтиёридаги майдончалар мавсумга тахт қилиб қўйилди. Бўстонлиқ районидаги пионер лагерларида эса 8, 9 ва 16-болалар уйларида тарбияланувчи ёшлар ёз гаштини суришади. 13-болалар уйи ўзининг шинамгина майдончасига эга. Майдонча ўқувчилар кучи билан тартибга келтирилди. Тарбия хоналари очилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки. пионер ёзини кўнгилдагидек ўтказишни таъминлаш ишига Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги ҳам эътибор билан қарамоқда. Министрлик ёрдами билан болалар уйида спорт майдончаси қурилди, радиоузел ишга туширилди.

С. МУЗАФФАРОВ.

* * *

Тошкентдаги 119-мактаб каникул кунларида ҳам гавжум бўлади. Мактаб коллективи пионер ёзининг мазмунли ўтишини таъминлаш мақсадида бу ерда ёзги лагерь ташкил этди.

— Бу лагерда қўшни 159-мактабнинг ўқувчилари ҳам дам олишади, — дейди мактаб директори ўртоқ Ф. Солиев. — Лагерь уч смена ишлайди. Ана шу вақт ичида лагерга 100 ўқувчи жалб этилади. Лагерь радиоузел билан таъминланади.

Пойтахтдаги 134- мактаб педагогик коллективи ҳам яхши ташаббус бошлади. Мазкур тарбия ўчоғи 22- мактаб билан ҳамкорликда Собир Раҳимов номли паркда ёзги лагерь очишга киришди.

Ф. НИЕЗОВ.

* * *

Бу пионер лагерлари ҳам яқинда ўқувчиларни ўз бағрига олади. Ҳа, пойтахтнинг Октябрь районидаги 38, 40 ва 92- мактаблари ҳузурида очилган лагерлар мавсумга тахт қилиб қўйилди. Уларнинг ҳар бири ёзда 450 ўғил-қизнинг мириқиб дам олиши учун мўлжалланган

Бундан ташқари лагерда амалга ошириладиган тадбирлар планлари ҳам ишлаб чиқилди. Ўқувчилар вақти-вақти билан экскурсия ва походларга чиқадилар, донгдор кишилар билан учрашадилар.

Шунингдек, лагерларнинг ўзида музика ва физкультура тўгараклари ишлайди.

М. КАРОМОВ,
Ғ. ШУКУРОВ.

* * *

Яхши ўқиш учун яхши дам олиш керак. Шаҳримиздаги Куйбишев район халқ маорифи ходимлари ва жамоатчилик мактаб ўқувчиларига яхши совғалар тайёрлашди. Болаларнинг ёзда яхши дам олишлари учун райондаги 13 та мактабда шаҳар болалар лагерлари ташкил этилади.

Шунингдек, шаҳар яқинида ҳам 6 та пионер лагери ишга тушади. Уларда 3 смена давомида 4000 ўғил-қиз қувнаб дам олади. Бу лагерлар ҳозироқ тахт. Дам олиш майдончалари, душлар ремонтдан чиқарилди. Янги кроватлар, стол-стуллар келтирилди. шахмат-шашкалар билан етарли таъминланди.

Райондаги мактабларнинг ўқитувчи ва бош пионер вожатийлари лагерлар ишига жалб этилади.

Н. РЎЗИМУҲАМЕДОВА.

ТАБИАТ ОШИҒИ

Бугун истеъдодли олим, биология илмини ривожлантиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган фан доктори. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Федор Николаевич Русанов туғилган кунга 70 йил тўлади. Олим ўзининг 40 йиллик умрини биология фанига бағишлади. Шу даврда унинг 130 дан ортиқ илмий ишлари босилиб чиқди. Неча-неча шогирдлар тарбиялаб етиштирди. А. Усмонов. Р. Мурзова, А. Абдураҳмонов, Қ. Хўжаев, К. Орифхонов. Л. Кравченко, А. Мовжудовлар уни устоз дейишади. Улар биология фанлари кандидати деган илмий даражани олишда Федор Николаевичнинг хизмати катта эканлигини сира-сира унутмайдилар.

Бугун биз устозимиз юбилейини нишонлар эканмиз, у босиб ўтган шонли йўлни фикран хаёлдан ўтказамиз.

...Федор Николаевич 1927 йили Омскдаги қишлоқ хўжалик институтини муваффақиятли битириб Олмаотадаги экспедицияда ботаник бўлиб ишлади. 1934 йили Тошкентга йўлланма олиб. САГУ томонидан Ўрта Осиёда биринчи ташкил қилинган ботаника боғига директорлик қила бошлайди. Ўшанда боғ атиги тўрт ярим гектар ерни ташкил қилар эди, холос.

1943 йили Ўзбекистон ССР фанлар академияси таъсис этилиши билан боғ академия ихтиёрига ўтади. Илмий тадқиқот ишларни кенгроқ олиб бориш, учун боғ торлик қилиб қолди. Уни кенгайтиришда Федор Николаевичнинг роли катта бўлди. Ниҳоят, 1948 йили боғ 80 гектар ерни ишғол қилди, ундаги ўсимликлар тури ва сони ҳам беқиёс даражада ошиб кетди.

Ботаника боғи ҳозир беш қисмдан иборат дендропаркларга бўлинган. Узоқ Шарқ. Европа-Қрим, Америка, Хитой ва Ўрта Осиё дендропаркларида шу мамлакатлар ўсимликлари қулф уриб яшнаб ётипти.

Федор Николаевич ҳали изланишда. У фан сирларини шогирдлари билан бирга очмоқда, уларга ўргатмоқда, ўзи ҳам ўрганмоқда.

Ботаника боғига қачон келманг. Федор Николаевични гуллар орасида, шогирдлари билан қизғин суҳбат қурган пайтда кўрасиз. Ҳеч ким 70 ёшга кирган демайди уни. Ғайрати ёшларникидан қолишмайди.

Партия ва ҳукуматимиз Ф. Н. Русановнинг катта хизматларини муносиб тақдирлаб уни Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ва Ҳурмат белгиси орденлари билан мукофотлаган. Куни кеча эса Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қарори эълон қилинди. Федор Николаевич Русановга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» деган унвон берилди.

Ҳурматли устозимизни бугун яна бир бор табриклаб, соғ бўлинг, ижодингиз боғимиздаги гуллар чаманидек ҳамиша барқ уриб турсин деймиз.

Ш. ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника боғининг кичик илмий ходими.

Суратда: ўртоқ Ф. Н. РУСАНОВ ботаника боғида.
А. Абалян фотоси.

БОЛГАРИЯГА, ВЕНГРИЯГА

Меҳнат отпускасини ҳар ким ҳам кўнгилдагидек ўтказишни истайди. Айримлар туристик йўлланма билан сафарга отланса, бошқалар шифобахш курортларда ҳордиқ чиқаришади. Социалистик мамлакатларда бўлиб, дўстларимиз ҳаёти, маданияти, турмуши билан танишиш, дунёга донғи кетган курортларда дам олишни истаганлар ҳам жуда кўп. Яқинда Андижон, Бухоро ва Тошкент областлари меҳнаткашларидан бир группаси Болгарияга сафарга жўнаб кетди. Пойтахт меҳнаткашлари орасида Тошкент уйсозлик комбинати 1-монтаж бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Ҳабибулла Ғуломов, область транспецстрой трестининг ишчиси М. Назарова, чинни заводининг ишчиси М. Раҳмонбердиев ва бошқалар бор. Улар биринчи ҳафтада София, Пловдив. Габробо, Тирново, Казанлик, Коларовград, Варна, Балчик каби шаҳарларда сайр қиладилар, қолган икки ҳафтани эса Болгариянинг Қора денгиз қирғоғига жойлашган оромбахш «олтин қумлар» курортида ўтказадилар.

Яна бир группа туристларимиз Венгрияга жўнадилар. Улар мамлакат бўйлаб саёҳатдан сўнг Балатон кўли атрофида дам оладилар.

Т. ЗУФАРОВ.

СПОРТ ХРОНИКАСИ

● Округ офицерлар уйи спорт залида самбо бўйича ўтказилган бутуниттифоқ мусобақалари тугади. Иттифоқчи республикалар жамоат тартибини сақлаш министрликларининг терма командалари сафида 200 дан ортиқ самбочи тўрт кун давомида ғолиблик учун куч синашди. РСФСР вакиллари умумкоманда ҳисобида ғолиб чиқдилар. Ўзбекистон самбочилари 11 та командани орқада қолдириб фахрли иккинчи ўринни олдилар. Р. Йўлдошев, А. Белоусов, А. Яфасов. Г. Калеткин, Ю. Эгамбердиев, Н. Фомин, М. Хадарцевлар шахсий ҳисобда ҳам фахрли ўринни эгалладилар.

● Бадминтон республикамизда эндигина ривожланиб боряпти. Тошкентда биринчи марта Андижон, Бухоро, Урганч шаҳарлари ўртасида матч учрашув бўлиб ўтди. Ҳал қилувчи ўйинда пойтахт спортчилари устидан ғалаба қозонган андижонликлар биринчи ўринни олдилар. Тошкент командаси иккинчи ўринда қолди.

● Красноводскда эшкак эшиш ва каноэ бўйича бутуниттифоқ зонал мусобақалар бўлиб ўтди. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон вакиллари иштирокида ўтган бу мусобақада республикамиз спортчилари қозоғистонликлардан кейин иккинчи ўринни олдилар.

● Олмаотада тўрт кун давомида ўтказилган Қозоғистон-Ўзбекистон гимнастикачиларининг матч учрашуви республикамиз вакилларининг ғалабаси билан тугади. Шахсий ҳисобда спорт мастерлари Г. Панферов (Тошкент) ва Н. Мяус (Чирчиқ)лар ғолиб чиқишди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ПАССАЖИР СТАНЦИЯСИ БЎЙИЧА 1965 ЙИЛ ЁЗ ДАВРИДА

ШАҲАР АТРОФ ПОЕЗДЛАРИНИНГ ҚАТНАШ ЖАДВАЛИ

(1965 йил 30 май 00 соатдан жорий бўлади)

МОСКВА ВАҚТИ БИЛАН

Поезд №№	Қатнайдиган станциялари	Қатнаш кунлари	Қатнаш вақти		
			Келади соат-минут	Тўхтайди минут	Жўнайди соат-минут
350	Тошкент — Сирдарё	Ҳар куни	— —	—	2—10
402	Тошкент — Ховос	»	— —	—	3—59
314	Ченгелди — Сирдарё	»	4—33	17	4—50
352	Тошкент — Сирдарё	»	— —	—	8—43
404	Тошкент — Ховос	»	— —	—	12—00
316	Тошкент — Сирдарё	Фақат байрам олди ва дам олиш олди кунларида	— —	—	12—55
312	Тошкент — Сирдарё	Ҳар куни (байрам олди ва дам олиш олди кунларидан бошқа)	— —	—	13—36
346	Жилға — Сирдарё	Ҳар куни	14—00	23	14—23
351	Тошкент — Дарвоза	»	— —	—	2—32
355	Тошкент — Ченгелди	»	— —	—	4—50
343	Сирдарё — Жилға	»	9—50	10	10—00
313	Тошкент — Ченгелди	Ҳар куни (байрам олди ва дам олиш олди кунларидан бошқа)	— —	—	13—40
315	Тошкент — Ченгелди	Фақат байрам олди ва дам олиш олди кунларида	— —	—	12—30
345	Сирдарё — Дарвоза	Ҳар куни	14—20	13	14—33
311	Сирдарё — Тошкент	»	4—31	—	— —
341	Сирдарё — Тошкент	»	5—00	—	— —
401	Ховос — Тошкент	»	11—20	—	— —
403	Ховос — Тошкент	»	19—38	—	— —
347	Сирдарё — Тошкент	»	19—10	—	— —
342	Дарвоза — Тошкент	»	5—20	—	— —
344	Ченгелди — Тошкент	»	10—45	—	— —
348	Дарвоза — Тошкент	»	18—06	—	— —
319	Тошкент — Барраж	»	— —	—	3—12
323	Тошкент — Барраж	»	— —	—	7—00
325	Тошкент — Барраж	Фақат байрам олди ва дам олиш олди кунларида	— —	—	10—10
321	Тошкент — Барраж	Ҳар куни (байрам олди ва дам олиш олди кунларидан бошқа)	— —	—	12—15
327	Тошкент — Барраж	Ҳар куни	— —	—	15—23
320	Барраж — Тошкент	»	5—45	—	— —
324	Барраж — Тошкент	»	8—57	—	— —
326	Барраж — Тошкент	Фақат байрам олди ва дам олиш олди кунларида	12—07	—	— —
322	Барраж — Тошкент	Ҳар куни (байрам олди ва дам олиш кунларидан бошқа)	14—14	—	— —
328	Барраж — Тошкент	Ҳар куни	17—58	—	— —
330	Тошкент — Ангрен	»	— —	—	3—36
406	Тошкент — Ангрен	»	— —	—	8—28
318	Тошкент — Ангрен	»	— —	—	16—00
317	Ангрен — Тошкент	»	8—03	—	— —
405	Ангрен — Тошкент	»	14—30	—	— —
329	Ангрен — Тошкент	»	20—51	—	— —
502	Тошкент — Тошденгиз	»	— —	—	4—32
504	Тошкент — Тошденгиз	»	— —	—	5—44
506	Тошкент — Тошденгиз	»	— —	—	12—39
501	Тошденгиз — Тошкент	»	12—10	—	— —
503	Тошденгиз — Тошкент	»	16—10	—	— —
505	Тошденгиз — Тошкент	»	17—52	—	— —

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ ТОШКЕНТ БЎЛИМИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 МАЙДА

16.30 — **Украина адабиёти ва санъати декадасининг ёпилиши** (Санъат саройидан).

ТЕАТР

САНЪАТ САРОЙИДА — 29/V кундуз соат 4 яримда **Украина адабиёти ва санъати декадасининг ёпилиши. Украина ва Узбекистон санъат усталари иштирокида катта концерт.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/V кеч соат 7 яримда Шевченко номли Киев опера ва балет театри солистлари: Украина ССРда хизмат кўрсатган артист **В. Третьяк, В. Река, Л. Семененко** иштирокида **Кармен.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/V да **Қотил,** 30/V да **Юлдузлар жамоли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 29/V да **Ёшликда берган кўнгил,** 30/V да **Гули сиёҳ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Шикоят дафтарини беринг — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Сўл, ўнг ва марказ — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳар устидаги қуллар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Қушиқ давом этади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Суюқ оёқ — «СПУТНИК» (кеч соат 10 да).

Айбдор — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 ва кеч 6 да).

Африка эртаги — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Осмон калити — «ФЕСТИВАЛЬ», «1 МАЙ».

Шикоят дафтарини беринг — «ВАТАН», ТЕЛЬМАН номли.

Ганга ва Жамна — КАФАНОВ номли.

Қора кўзойнак — «УДАРНИК».

Хоккейчилар — ПУШКИН номли.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

29, 30 майда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фахриддин Умаров, Қундуз Миркаримова, Муҳаммаджон Мирзаев,** солистлардан **Манзура Мўминова, Равшан Мўминова, Дилбар Абдуллаева** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаббат Мусаева** олиб боради.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

29, 30 майда

Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ**

концертлари

Концертларда: солистлардан **Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Жуманиёз Собиров, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Раъно Жуманиёзова, Отаназар Абдулниёзов, Ражаб Исмоилов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Тошкент область, Калинин районидаги «Коммунизм» колхозида турувчи **Анвархон Нуриддинович Мирбобоев**нинг Тошкент шаҳар, Бобожонов кўчаси, 140-уйда турувчи Машкура Бахромовна Каримовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Шота Руставели кўчаси, 46-уй, 58-квартирада турувчи **Евгений Антонович Зервидин**нинг шу квартирада турувчи Ремилия Ивановна Зервидидан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Қуйлиқ посёлкаси, Максим Горький кўчаси, 2-тупик, 4-уйда турувчи **Виктор Яковлевич Котолупенко**нинг шу тупикдаги 5-уйда турувчи Руслана Ивановна Котолупенкодан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Сельмаш кўчаси, 83-уйда турувчи **Борис Ҳабибович Худойкулов**нинг Тарас Шевченко кўчаси, 40-уй, 3-квартирада турувчи Галина Вячеславовна Сизовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

1-Мингўрик кўчаси, 9-уйда турувчи **Нинель Петровна Юревич**нинг Топографическая кўчаси. 1/3-уйда турувчи Владимир Игнатьевич Юревичдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Гвардейский тупик, 17-уйда турувчи **Жамолиддин Носиров**нинг Тошкент область, Калинин район, Юнусобод қишлоқ советидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозида турувчи Салима Носирова (Ғаффорова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон кўчаси, 60-уйда турувчи **Тўлаган Шамсиев**нинг Ғиждувон кўчаси, 1-тупик, 3-уйда турувчи Ғуломзода Каримовна Эрматовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

ГРАЖДАНЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ ХИЗМАТИ

бир ойликдан тортиб

ИТЛАРНИ

1 июлгача муддатда
бепул

РЎЙХАТГА ОЛАДИ,

қайта рўйхат қилади, ветеринария кўригидан ўтказади ҳамда қутуриш касаллиги ва бошқа касалликларга қарши эмлайди.

Шаҳар ветеринария шифохоналарининг адреси:

Фрунзе районида — Шелковичная кўчаси. 10-уй.

Куйбишев ва Киров районларида — Обсерватория кўчаси, 27-уй,

Октябрь районида — Чиғатой кўчаси, 29-уй.

Ленин районида — Ипподром кўчаси, 184-уй.

Чилонзор районида — Шелковичная кўчаси, 10-уй ва Чиғатой кўчаси, 29-уй.

Ўша жойларда нокерак ит ва мушуклар маълум ҳақ билан қабул қилинади.

Ветеринария шифохоналари эрталаб соат 8 дан кеч 8 гача ишлайди (дам олиш кунисиз).

Кўрсатилган муддатда қайта рўйхат қилинмаган ва эмланмаган итлар эгалари қўлидан олинади ва йўқотиб юборилади.

Шаҳар ветеринария-санитария станцияси.

Калинин район, Карл Маркс қишлоқ советидаги Ленин номли колхозда турувчи **Ҳикмат Абдуқодирова**нинг шу қишлоқ советидаги Генерал Собир Раҳимов номли колхозда турувчи Ҳайитвой Абдуқодировдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

7-Магнитогорск кўчаси, 3-уйда турувчи **Мутолиб Хўжаев**нинг Танкистлар кўчаси, 19-уйда турувчи Ляля Вақасовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозида турувчи **Шафоат Рашидова (Мирбобоева)**нинг шу ерда турувчи Раимжон Рашидовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Қорасарой кўчаси, Бежитский проезд, 1-корпус, 13-уй, 7-квартирада турувчи **Эркин Қаюмов**нинг Собир Раҳимов кўчаси, Қоратут проезд, 3-тупик, 12-уйда турувчи Раъно Қаюмова (Аминова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

ЕР куррасида

АФҒОНИСТОННИНГ МУСТАҚИЛЛИК КУНИ ШАРАФИГА

Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги муносабатлар Осиё ва Африкадаги кўпгина тинчликсевар халқлар амал қилаётган яхши қўшничиликнинг бир намунасидир. Совет ва афғон халқлари ўз давлат чегараларини ифтихор билан тинчлик ва дўстлик чегараси деб атамоқдалар. Афғон халқининг миллий байрами — мустақиллик кунига бағишланиб, дўстлик уйида ўтказилган тантанали кечада Москва жамоатчилигининг вакиллари сўзга чиқиб, ана шундай дедилар.

Кеча қатнашчилари Афғонистоннинг СССРдаги элчиси Муҳаммад Орифни иссиқ чеҳра билан кутиб олдилар. Элчи афғон-совет дўстлигининг традициялари ҳақида гапириб, Совет Иттифоқининг ўз мамлакатига кўрсатаётган беғараз ёрдамига юксак баҳо берди.

Йиғилиш қатнашчилари Қобулдаги афғон-совет дўстлиги жамиятн номига табрик телеграммаси юбордилар. (ТАСС).

АВСТРИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

ВЕНА, 27 май. (ТАСС). Бугун Венада Австрия Коммунистик партиясининг XIX съезди очилди. Съезднинг кун тартибида қуйидаги масалалар бор: Австрия Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот доклади, контроль ва ревизия комиссияларининг ҳисоботлари, Австрия Компартияси Марказий Комитетининг докладини муҳокама қилиш, партия раҳбар органларининг янги составини сайлаш.

Съездга бир қанча қардош коммунистик партияларнинг делегациялари, шу жумладан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси. Волгоград область партия комитетининг секретари А. М. Школьников бошчилигидаги КПСС делегацияси келди.

Австрия компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси Франц Мури съездда ҳисобот доклади қилди.

ВЬЕТНАМ ВА ДОМИНИКАНАДАГИ АГРЕССИЯ ТЎХТАТИЛСИН!

ЖАЗОИР. «Шу нарса мутлақо равшанки, Қўшма Штатлар Жанубий Вьетнамнинг ички ишларига аралашмаганида, АҚШ Вьетнам Демократик Республикасига қарши ошкора агрессия қилмаганида, Вьетнам проблемасини Вьетнам халқининг ўзи шу халқнинг озодликка, бирликка ва тинчликка бўлган интилишига мувофиқ тарзда аллақачонлар ҳал қилиб олиши мумкин бўлур эди», — деб ёзади «Пёпль» газетаси ўз бош мақоласида. Жазоир халқи жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафтаси ўтказиш ҳақидаги қарорини астойдил маъқуллади.

Жазоир халқи, деб уқтиради «Пёпль» газетаси, Америка агрессиясининг тўхтатилишини ва АҚШ қўшинларининг Вьетнамдан олиб чиқиб кетилишини қатъиян талаб қилмоқда.

Бирдамлик ҳафтасини ўтказиш программасига мувофиқ, Жазоирда, Константинада ва мамлакатнинг бошқа шаҳарларида Вьетнам халқи билан бирдамлик митинглари бўлди.

САНТЬЯГО. Чили ва Боливия коммунистик партиялари Доминикана Республикасидан Америка қўшинларини дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар. Бу талаб ҳар иккала партия делегациялари учрашгандан кейин эълон қилинган қўшма баёнотда баён этилди. АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси ҳам баёнотда қораланади.

АҚШнинг ҳаракатлари, дейилади ҳужжатда, «Президент Жонсон ҳукумати Америка милитаризмининг энг реакцион ва агрессив доиралари сиёсатини тобора кенг кўламда ўтказаётганлигидан далолат бериб турибди».

ВЕНА. «Американинг Шимолий Вьетнамдаги бомбардимонлари, Жанубий Вьетнамдаги қонли жазо операциялари ўз мустақиллиги учун курашаётган халққа қарши қаратилгандир», — дейилади австрияликларнинг таниқли врачлардан бир группасининг мурожаатномасида.

Биз, врачлар, урушнинг даҳшатли оқибатларини яхши тасаввур қиламиз, деб уқтирилади мурожаатномада. Шу сабабдан биз барча австрияликларни Вьетнам аҳолисига зарур медицина ускуналари етказиб бериш орқали унга амалий ёрдам кўрсатишга чақирамиз. Биз аминмизки, бундай ёрдам Вьетнам халқининг дардини енгиллаштиради ҳамда унинг ўз мустақиллиги ва тинчлик учун олиб бораётган курашида унга маънавий мадад бўлади.

БЕРЛИН. Хотин-қизлар Халқаро Демократик Федерацияси БМТ хавфсизлик кенгашига телеграмма юбориб, АҚШнинг Доминикана Республикасидаги агрессиясига қарши норозилик билдирди. Ҳамма қитъалардаги миллион-миллион хотин-қизлар номидан, дейилади телеграммада, биз бу интервенцияни мамлакатнинг суверенитетини бузиш деб биламиз ҳамда агрессиянинг пайини қирқиш мақсадида зудлик билан чоралар кўришни хавфсизлик кенгашидан талаб қиламиз.

САН-ХОСЕ. Доминикана халқининг суверенитетини ҳимоя қилувчи Сальвадор комитети АҚШ қўшинларининг Доминикана Республикаси территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилди. БМТ бош секретари У Танга юборилган телеграммада ана шу талаб ўртага қўйилди.

Комитет, шунингдек Сальвадор, Коста-Рика ва Никарагуа ҳукуматларидан Доминикана Республикасига қуролли кучлар юборишдан воз кечишни талаб қилди.

ТОКИО. Япония пойтахтида мамлакатда АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши чиқаётган музика ва хореография арбобларининг йиғилиши ўтказилди. Мамлакатнинг таниқли музикачиларидан композитор Ясуси Акутагава, музика танқидчиси Наоб Танабэ ва бошқалар ана шу йиғилишнинг ташаббускори бўлдилар. (ТАСС).

АНГЛИЯ ҚИРОЛИЧАСИНИНГ ҒАРБИЙ БЕРЛИНГА ВИЗИТИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, (ТАСС). Англия қироличаси Елизавета II расмий визит билан Ғарбий Берлинга келди.

ВДРГА ЯНА ҲУЖУМ ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН, (ТАСС). Жанубий Вьетнам самолётлари бугун Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига ҳужум қилди. Рейтер агентлигининг хабар беришича, бу самолётлар Дон Хой шаҳри атрофидаги бир қанча объектларни бомбардимон қилганлар.

* * *

ХАНОЙ, (ТАСС). АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари Нге Ан вилоятининг маъмурий маркази бўлган Винь шаҳри районида Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига ҳужум қилдилар. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, Американинг бир самолёти уриб туширилган. Шу билан 1964 йил 5 августдан буён Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида 300 самолёт уриб туширилди.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01993. Индекс — 64969. Нашр. № 1770.